71STE JAARGANG No. 9092 ZATERDAG 7 AUGUSTUS 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Gomez: (op Schiphol) reis heeft niets met Statuut te maken!

Schiphol. — Vanmorgen om half zes (Ant. tijd) zijn de landsministers mr dr da Costa Gomez en Plantz op Schiphol aangekomen. Zij waren te gehaast op hun weg naar den Haag, dan dat zij zich de tijd wilden gunnen om voor de pers uit te weiden over het doel van hun komst. "Een paar zakelijke besprekingen met de autoriteiten" — aldus de heer da Costa Gomez — "waarvan die over defensie wel de belangrijkste mogen worden genoemd. Met het Statuut heeft onze reis niets te maken" en toen de voorzitter van de regeringsraad de ongelovige uitdrukking op de gezichten van de journalisten zag, herhaalde hij "niets met het Statuut".

"Met de schorsing van Irausquin dan?" werd hem gevraagd. "De regeringsraad nam daar'n al een beslissing, die de volgende week zal worden gepubliceerd" was het antwoord.

Daarop zagen de heren da Costa Gomez en Plantz zich genoodzaakt het gesprek te beëindigen en de reis naar den Haag voort te zetten.

Onbillijke vergelijking

Toen Eden zich zestien jaar geleden terugtrok uit het kabinet Chamberlain toonde hij zich met dit gebaar een fel tegenstander van iedere vorm van „appeasement." En ook Churchill verzette zich heftig tegen de politiek van de toenmalige Britse premier, die onvergeeflijke concessies deed aan Hitler. Op 5 October 1938, enkele dagen na „München", heeft Churchill in het Lagerhuis een rede gehouden waarin hij verklaarde: „Wij hebben zonder oorlog een nederlaag geleden, waarvan wij nog lang de gevolgen zullen ondervinden. Het hele evenwicht in Europa is in gevaar gebracht en tegen de Westelijke democratieën is een vreselijk woord uitgesproken: gewogen en te licht bevonden".

Dat Eden en Churchill er de mannen niet naar zijn om zich op onverantwoordelijke wijze verzoeningsgezind te tonen tegenover een agressieve mogendheid hebben zij aldus reeds aan de vooravond van de tweede wereldoorlog bewezen. En gezien hun houding in 1938 moet het voor hen wel bijzonder pijnlijk geweest zijn de conferentie van Genève, waarin Eden zo'n grote rol heeft gespeeld, nu vergeleken te horen met de conferentie van München, waarbij Tsjechoslowakije aan de nazi's werd uitgeleverd. De voorganger van Mendès-France op de Quay d'Orsay, Bidault, heeft onlangs die parallel getrokken. En men vraagt zich af of hij daarmee niet te ver gegaan is, hoe men het accoord van Genève ook moet betreurlijk. De Franse exminister van Buitenlandse Zaken heeft terecht geconstateerd, dat het ontbreken van een Amerikaanse garantie de overeenkomst een hachelijk karakter gaf. Maar 't woord „München" dat hij in dit verband in de mond nam, is zelfs door de staatslieden van de V.S. niet gebruikt, terwijl zij zich toch ook allerminst ingenomen hebben getoond met de uitslag van de conferentie. President Eisenhower heeft immers vorige week, op zijn wekelijkse persconferentie, verklaard, dat hoewel de accoorden elementen bevatten die hem niet aanstonden, hij toch geen alternatief zag. En toen hij eraan herinnerd werd dat bepaalde congresleden van „appeasement" hadden gesproken, antwoordde hij deze uitdrukking niet te willen gebruiken. Tenslotte zei hij dat hij geen critiek wilde leveren „op wat anderen gedaan hadden" daar hij geen betere oplossing aan de hand zou hebben kunnen doen. Bovendien heeft ook Bedell Smith, de man die Amerika in de slotphase van Genève vertegenwoordigde, Vrijdag gezegd dat onder de gegeven omstandigheden geen beter resultaat verwacht had kunnen worden.

Er zijn inderdaad treffende punten van overeenkomst tussen het gebeurde in München in de dertiger jaren en dat verdrag van Genève dat betrekking heeft op Vietnam. De afscheiding van Sudetenland van Tsjechoslovakije in 1938 is door Bidault vergeleken met de huidige verdeling van Vietnam. En zoals indertijd Tsjechoslovakije niet aan bondgenootschappen mocht deelnemen, zo is dit nu ook aan Vietnam niet toegestaan. In Saigon heerst momenteel in Indo-Chinese kringen een soortgelijke stemming als indertijd te Praag. Evenals eens de Tsjechoslovaken voelen nu de Vietnamezen zich diep teleurgesteld. Maar daarnaast bestaan er verschillen tussen „München en „Genève" die iedere vergelijking ernstig mank doen gaan. In München had men wel en in Genève heeft men geen andere weg kunnen volgen. En niemand zal beweren dat de Vietnamezen door Engeland en Frankrijk verraden zijn, zoals de Tsjechoslovaken werden verraden door de toenmalige Londense en Parijse regeringen. Niemand spreekt nu ook van „vrede in onze tijd".

Tenslotte is er nog een allesbeheersend verschil: de oorlog die men in 1938 voorkomen wilde was er weliswaar een die uiteindelijk een vreselijk verloop heeft gehad, maar te Genève ging het in laatste instantie om het vermijden van een atoomoorlog. Een gewapend conflict waarbij wellicht zelfs H-bommen gebruikt zouden worden. En voor het verhinderen van een dergelijk conflict — dat het einde van onze beschaving zou kunnen betekenen — moeten zelfs de allergrootste offers gebracht worden.

Het is begrijpelijk dat Bidault, de man die te Berlijn zo'n krachtige woordvoerder van het Westen was, ontgoocheld is door de uitkomst van Genève, maar de term „München" had hij niet moeten noemen.

Een München is Genève niet geworden, maar dat neemt niet weg dat men over de consequenties van de conferentie grote zorgen kan hebben. Met name het accoord betreffende Vietnam heeft bepaald tragische gevolgen, en Mendès-France heeft zelf dan ook gesproken van de „wrede voorwaarden" die de communisten het Westen hebben opgelegd.

Dat overigens ook de critici van het beleid van de Franse premier begrip hebben voor de uiterst moeilijke situatie waarin hij zich bevond, kan men wellicht afleiden uit het feit dat Bidaults partijgenoten [illegible] niet tegengestemd hebben, maar zich van stemming onthielden.

Nutricia niet naar Venezuela

Willemstad. — Naar van doorgaans welingelichte zijde verluidt heeft de fa. Nutricia haar pogingen om in Venezuela een industrie te vestigen opgegeven.

Nieuw Guinea in de V.N.

's-Gravenhage. — „De Telegraaf" meldt in grote opmaak op de voorpagina in een bericht van haar New Yorkse correspondent, dat Indonesië voornemens is tijdens de aanstaande Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de kwestie-Nieuw Guinea op de agenda te plaatsen. Volgens het blad was dit onthuld door de Siamese prins Wan Waithayaon, die zijn tegencandidatuur stelde tegenover de Nederlandse gezant in Portugal, mr Van Kleffens, voor het voorzitterschap van de Assemblee der V.N.

Pedro Vargas zingt in Roxy en Chobolobo

Willemstad. — Gisteravond arriveerde op Curaçao de beroemde zanger en filmster Pedro Vargas, wiens komst wij reeds begin Juli meldden.

Vele belangstellenden waren naar het vliegveld gekomen om de Mexicaanse beroemdheid te verwelkomen. Namens de N.V. Bioscoop Exploitatie Mij was aanwezig de heer Henk Looman, de K.L.M. was vertegenwoordigd door de heer J. Kammeijer. Een speciale vriend van Pedro Vargas, de heer R. Marchena, manager van het Park Hotel haalde de zanger af. De zanger heeft in Santo Domingo veel succes geoogst.

Pedro Vargas is later door de heer Hector Rosario, onze collega van de La Prensa en speciaal medewerker van de CUROM geïnterviewd. Dit interview is uitgezonden tijdens een programma waarin toevallig gramafoonplaten van Vargas gedraaid werden. Wij heten de filmster van harte welkom op ons „dushi Corsow" en hopen dat velen van zijn stem zullen genieten, én in de Stadsschouwburg, èn in Chobolobo.

Colonne Roode Kruis oefent tesamen met mariniers

Willemstad. — De Colonne Roode Kruis Korps, afd. Curaçao heeft gisteravond weer een goed georganiseerde oefening gehouden. Deze keer was de oefening grootser van opzet dan verleden Zondag. De speciale medewerking was verkregen van de Mariniers, drie leden van het Verbindingspeleton voor de verbinding tussen de ambulance, de groep helpers en de centrale post. Mariniers, drie leden van het Verbindingspeleton zorgden voor de verbinding tussen de ambulance, de groep helpers en de centrale post. Marinier G.P. Smit kreeg de codenaam Mike, P. Mers werd opgeroepen onder de naam Duck terwijl B. Wijtvliet werkte onder de naam Pluto. Het succes was volledig. Hoewel dit niet verwacht werd. Zelfs de radio-verbinding aanwezig in de ambulance, kreeg een goede ontvangst en kon eveneens prima zenden. De Mariniers werkten met z.g. walkie talkies.

De „gewonden" lagen achter het Museum en nabij het Stadion op het Rif.

De Roode Kruis-soldaten, die ter hulpverlening waren uitgerukt, riepen via de verbindingsman de centrale post op zodra zij bij de plaats van het ongeval waren aangekomen. Hier waren de „gewonden" van te voren heen gebracht. Verschillenden hadden zware blessures, anderen konden onder de groep „lopende patiënten" gerangschikt worden.

(Vervolg op pagina 2)

Ir. L. Neher dr. honoris causa

Willemstad. — Naar wij vernemen, zal ir L. Neher, oud-directeur-generaal van het Staatsbedrijf der P.T.T., in de loop van de volgende maand tot doctor honoris causa worden benoemd. Deze plechtigheid vindt plaats aan de Technische Hogeschool te Delft.

Ter gelegenheid van de 15e verjaa dag van Prinses Irene bood een deputatie van de Koninklijke Nederlandse Marine onder leiding van de Luitenant ter Zee 1e klasse J. L. Tuinman de jarige Prinses een prachtige taart aan, die het vliegtuigmoederschip de Karel Doorman voorstelt. Het opschrift luidt: „Hartelijk gefeliciteerd van de Kon. Ned. Marine." Op de foto: Luitenant ter Zee J.L. Tuinman geeft uitleg.

De schending van het borstbeeld van pater Jansen

Daders gegrepen

Burgerij dient aanklacht in

W'stad. — Gelijk wij Maandag j.l. reeds meldden, hadden als den nog onbekende personen zich in de nacht van Zaterdag op Zondag schuldig gemaakt aan ontering van het borstbeeld van Pater Ludovicus Jansen, dat door het volk uit waardering van wat hij voor Curaçao in het algemeen en voor Pietermaai in het bijzonder gedaan heeft, werd opgericht.

Later werd bekend, dat de schuldigen na het sluiten van de Club "Kwiek," om ongeveer twee uur in de nacht in een auto met gedoofde lichten te Pietermaai zijn aangekomen, alwaar de auto op het Julianaplein gestationeerd werd en drie personen de auto verlieten.

Nog later vernamen wij, dat in totaal vier passagiers in de auto aanwezig waren.

De drie daders hebben blikken zwarte en bruine verf tegen het borstbeeld gesmeten, waarna zij de blikken ter plaatse wegwierpen.

Gisteren vernamen wij tenslotte, dat de betrokken personen jongelieden zijn en wel: M.F.M., R.J., R.L., en R.J.

De politie heeft de daders inmiddels gegrepen en van een en ander proces verbaal opgemaakt. Tevens werd zijdens de burgerij van Pietermaai bereids een aanklacht naar aanleiding van het gebeurde ingediend.

Het is te hopen, dat in dit ergerlijk geval zulke maatregelen getroffen zullen worden, als nodig zijn om tot afschrikwekkend voorbeeld te strekken aan hen die in zich zelf de nodige eerbied schijnen te missen.

Een der zusjes van Dionne-vijfling overleden

Northbay. — Emilie Dionne, een der wereldberoemde Canadese Dionne vijfling, is gisteren aan een hersenbloeding overleden. Zij bracht haar zomervacantie door met een nieuwe religieuze zustergemeenschap in een klooster te Sint Agathe in de Canadese staat Quebec. Zij zou misschien in de herfst tot een kloosterorde zijn toegetreden.

Emilie Dionne leed sinds haar derde levensjaar aan vallende ziekte. Vorige maand was een van haar zusters, die in November j.l. tot een kloosterorde was toegetreden, weer thuis gekomen, omdat zij heimwee had. De vijfling Emilie, Marie, Yvonne, Annette en Cecile was op 28 Mei j.l. twintig jaar oud geworden. Door giften en door het laten gebruiken van hun namen voor advertentiedoeleinden werden de kinderen zeer vermogend. Toen zij nog geen vijf jaren oud waren werd hun vermogen reeds geschat op bijna een millioen gulden Ant. courant.

De geschiedenis van de geneeskunde kent, behalve de vijfling Dionne, slechts een vijfling, die langer dan een korte tijd na de geboorte heeft geleefd, namelijk de Diligenti-vijfling in Argentinië, die elf jaar oud is geworden.

Nieuwe directeur generaal van de P.T.T.

Amsterdam. — Ir. J.D.H. van der Toorn, tot nu toe hoofddirecteur Algemene Zaken en Radio van het Staatsbedrijf der P.T.T., is met ingang van 1 October a.s. benoemd tot directeur generaal der P.T.T. De heer Van der Toorn volgt de heer L. Neher op, die zoals wij reeds meldden, met pensioen gaat.

De nieuw benoemde directeur-generaal is 8 April 1894 te Den Haag geboren. Na het behalen van het diploma electrotechnisch ingenieur werd hij spoedig benoemd tot adj. inspecteur bij het seinwezen bij de Spoorwegen, maar na een paar weken kwam de benoeming af tot ingenieur der telefonie, welke hij accepteerde. 1 Jan. 1919 werd de heer Van der Toorn in de telefoondistricten en bij de buitendienst der telefonie te Amsterdam geplaatst.

In 1922 is hij van de P.T.T. overgegaan naar de particuliere industrie, n.l. naar de „Bell Telephone Manufacturing Company". Hij was voor dit bedrijf werkzaam in Antwerpen bij het „Egineering Department" en in 's-Gravenhage bij het technisch commerciële werk. In 1929 werd hij tijdelijk overgeplaatst naar directie van de Nederlandse vertegenwoordiging in 's-Gravenhage en in 1936 werd hij overgeplaatst in het concern naar de „International Standard Electric Company", afdeling algemene staf in Londen.

Toen de tweede wereldoorlog uitbrak werd hij tijdelijk overgeplaatst naar Noorwegen. Hij was daar werkzaam tot de Duitsers Oslo binnenrukten, vertrok naar Nederland en was hier een dag toen de Duitsers ons land binnentrokken. Tijdens de tweede wereldoorlog heeft de heer Van der Toorn zich verdienstelijk gemaakt bij de Nederlandse fabriek van de „International Standard Electric Company".

De heer Van der Toorn keerde 1 September 1945 bij het staatsbedrijf der PTT terug, als hoofddirecteur telefonie en telegrafie. In 1950 is hij tot hoofddirecteur van de hoofdafdeling algemene zaken en radio benoemd.

De heer Van der Toorn is ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw en commandeur in de orde van Wasa van Zweden.

Hij heeft in het voorjaar 1953 Curaçao bezocht.

Portugal bereid te strijden voor zijn bezit

Critiek op India

Madrid. — Het Madrileense avondblad „El Alcazar" schrijft, dat Portugal tot de laatste man bereid is zijn Indische provincie te verdedigen. De situatie is zijn Indische provincie te verdedigen. De situatie, aldus het blad, is voor Engeland een bron van bezorgdheid, omdat Engeland en Portugal zich immer heeft gedragen in overeenstemming met zijn bondgenootschap met Engeland.

Ook het Bombayse weekblad „Current" oefent critiek uit op India.

„Wij zijn het met Nehroe eens — aldus het weekblad — over de onwenselijkheid om strategisch gelegen buitenlandse enclaves op ons vasteland te hebben. In feite geloven wij, dat de kwestie van deze enclave sinds lang geregeld had dienen te worden.

De manier echter, waarop men ze wil opheffen, vinden wij aanstotelijk. Men wordt verteld, dat de inwoners van Dadra zich hebben „bevrijd".

Geen verrader maar een deserteur

Er is reden om aan te nemen dat dr. John ontvoerd is

Berlijn. — Functionarissen van de Westduitse geheime dienst hebben meegedeeld, dat twee feiten de veronderstelling schijnen te sterken, dat dr Otto John „een deserteur maar geen verrader" was.

In de eerste plaats liet hij al zijn geheime documenten achter; ten tweede had hij niet getracht inlichtingen te verkrijgen over het Westelijke spionnage-net in Oost-Duitsland, waaromtrent hij vóór zijn vertrek weinig wist.

Men meent te weten, dat John van de communisten de verzekering heeft gekregen vóór zijn vertrek naar Oost-Berlijn, dat hij niet gedwongen zal worden geheime inlichtingen prijs te geven.

De Westduitse Bondskanselier, dr Adenauer, heeft meegedeeld, dat de schade, die het overlopen van dr John naar de communisten in Oost-Duitsland heeft veroorzaakt, „niet zo groot was als velen eerst dachten". Hij noemde de desertie van John niettemin „verschrikkelijk", maar verzekerde de Westduitsers dat deze afvalligheid hun veiligheid niet in gevaar heeft gebracht.

Dr Adenauer verklaarde, dat de mededelingen, die door dr Joan zijn gedaan sinds zijn desertie naar de communisten op 20 Juli „kennelijk leugens" waren. De belangrijkste daarvan was, dat dr John op de hoogte zou zijn van de geheime additionele overeenkomsten van het Europese legerverdrag. „Dat is niet waar — aldus Adenauer — omdat dergelijke overeenkomsten niet bestaan".

„Als dr John zegt, dat hij neo-Nazi's nu wil bestrijden van uit het Oosten, kan ik daarvoor alleen maar zijn schouders ophalen", verklaarde Adenauer. Zijn regering acht de strijd tegen een herleving van het Nazisme een van haar voornaamste taken.

Inmiddels gelooft men nog steeds dat dr John ontvoerd is, want de Westduitse regering heeft de geallieerde Hoge Commissie vandaag verzocht contact op te nemen met de Sovjet-Russische autoriteiten in Oost-Duitsland om de „vrijlating" van dr Otto John, de voormalige chef van de Westduitse contra-spionnage-dienst, gedaan te krijgen. De Westduitse regering voert aan, dat er reden is om aan te nemen, dat dr John niet uit eigen beweging naar Oost-Berlijn is gegaan.

A. W. Vogelsang benoemd tot bibliothecaris

Willemstad. — Naar wij vernemen, heeft het Eilandsbestuur van Curaçao de heer Anton W. Vogelsang met ingang van 1 October benoemd tot bibliothecaris van de Leeszaal en Bibliotheek alhier. Sedert het vertrek van mej. Sprangers is in deze vacature van bibliothecaris niet voorzien.

De aanstelling is voor de tijd van drie jaren.

In de heer Vogelsang heeft het Eilandsbestuur een goede keuze gedaan. De heer A. W. Vogelsang, die momenteel bedrijfsleider is van de Hollandsche Boekhandel N.V., heeft gedurende de tijd, dat hij deze functie bekleedde, belangrijk werk voor de boekhandel in het algemeen en voor die van de Hollandsche Boekhandel N.V. in het bijzonder, verricht.

JOURNAAL VAN DE MOBIELE BRIGADE

Willemstad. — De cijfertjes van de Mobiele Brigade van gisteren zijn: 1 proces-verbaal, 2 waarschuwingen, 7 assistenties en drie lichte aanrijdingen. Schokkende gebeurtenissen deden zich verder niet voor.

Waterbesproeings vete

Op de Orinocoweg verzocht een man assistentie voor zijn buurvrouw, wonende op de Amazoneweg. Beiden hebben namelijk een gemeenschappelijk erf en over het besproeien van het erf was een meningsverschil ontstaan. De buren zijn onderhouden over hun gedrag.

Kwajongensstreken op Saliña

Op Saliña waren kwajongens weer eens in actie. Zij gooiden een ruit stuk van de Coca Cola-fabriek. De knapen ontvluchten de politie, de eigenaar is in kennis gesteld.

Buurvrouw uitgescholden

Op de Pisaderaweg schold de ene buurvrouw de ander uit, hetgeen deze natuurlijk niet prettig vond. Tevens zou de scheldster bruha bedrijven. De politie onderhield de vrouw die „natuurlijk" niets wist van bruha-maken.

Hond bijt schaap dood

Een Chinees op Bloemfontijn verzocht assistentie daar de hond van zijn buurman een van zijn schapen had doodgebeten. De eigenaar van de hond is aangezegd de hond vast te leggen.

Bootje omgeslagen

Een melding kwam binnen dat een bootje op zee was omgeslagen waardoor de twee inzittenden te water waren geraakt. De Havenpolitie haalde de twee drenkelingen uit het water en nam het bootje op sleeptouw.

Verkeerspolitie heeft rustige dag

Willemstad. — De Verkeerspolitie had gisteren een rustige dag. Er gebeurden geen verkeersongevallen, terwijl de drie lichte aanrijdingen die plaatsvonden door de Mobiele Brigade behandeld werden.

Probeerde zelfmoord te plegen

Willemstad. — In de afgelopen nacht, heeft de persoon J.A.M.D. geprobeerd de hand aan zich zelf te slaan. Hij had hevige ruzie met zijn concubine en stak haar met een mes in haar dijbeen. Toen de politie arriveerde, dronk de man een bijtende vloeistof uit een glas. Hij is naar het hospitaal overgebracht. Zijn toestand is nogal ernstig. Dit gebeurde op Wishi, omstreeks twee uur.

Bedreiger opgesloten

Willemstad. — Hedennacht om vier uur moest de politie voor de tweede maal in actie komen, eveneens voor een steekpartij. Een toevallige overeenkomst met het geval van Wishi is dat ook hier een man, ditmaal met een kapmes tijdens een worsteling zijn echtgenote aan haar dijbeen verwondde. De man bedreigde zijn echtgenote en in een gevecht dat ontstond verwondde hij haar. De dader is ingesloten, de vrouw kon na behandeld te zijn naar huis terug keren,

---

Brussel. — Het Belgische indexcijfer voor de kleinhandelsprijzen is in Juli met 2.1 punt gedaald. Het bedroeg 422.4 tegen 424.5 in Juni. De daling is voornamelijk veroorzaakt door een aanzienlijke vermindering van de aardappelprijzen. De prijzen van eieren, cacao, chocolade, koffie en varkensvlees zijn gestegen.

Cultureie filmvoorstelling slaat in

Willemstad. — Gistermiddag werd onder auspiciën van het Cultureel Centrum Curaçao de eerste filmvoorstelling in een serie van de jeugdvoorstellingen in Roxy gehouden. Het initiatief is ingeslagen, de zaal was tot berstens toe gevuld, want ruim 350 kinderen waren aanwezig, die in gespannen aandacht naar het witte screen opblikten om de avonturen van het paardje Bonny te kunnen volgen. Het initiatief van het CCC heeft de kinderen in ieder geval een aangename middag bezorgd. Vrijdag as. is er een tweede voorstelling.

CPIM mutaties

Emmastad. — In de afgelopen week noteerden wij de volgende mutaties.

Uit Nederland aangekomen: E. C. Mesritz, C. W. Visser en C. N. Koreman.

Van Paramaribo: A. J. E. Thijm.

Naar Nederland vertrokken: P. E. E. Briët, R. M. van Hoop, A. W. E. van Ommeren, Mej. J. R. Ulm, P. A. J. van Heeswijk, E. Smit, F. J. de Witte, C. B. H. Verbruggen, E. A. van Crieken en H. A. List.

Naar Paramaribo: G. J. C. Eliazer, H. C. Lioe A Wan, H. L. E. Hu-A-Ng, H. W. Hu-A-Ng.

Naar Costa Rica: A. J. Maduro.

Weest op tijd

Willemstad. — Morgen is het op de plantage Sta Cruz groot feest, want de Robben, die morgen hun eerste lustrum vieren, gaan feesten. En bij dit feest zijn heel wat gasten aanwezig. De kinderen worden verzocht om half zeven aanwezig te zijn op de bekende plaatsen, waar de autobussen zullen stoppen om de kinderen naar Sta Cruz te vervoeren. Voor de overige leden is het om 07.15 uur verzamelen voor het Rifzwembad.

Personalia

Willemstad. — Met zes maanden verlof is met de „Luciana" vertrokken mej. Annie Pipers, onderwijzeres aan de Emmaschool. Wij wensen haar — en met ons de vele leerlingen, die zij kent — een prettig buitenlands verlof toe.

Ook de heer S. Reitsma, dorpschef van Suffisantdorp, gaat van een maandje vacantie genieten. Wij wensen hem een prettige reis en een spoedig tot weersziens toe.

De Snip

Willemstad. — Van de Ontspanningsvereniging „De West" ontvingen wij het maandblad „De Snip".

VAART EN VLUCHT

Het K.L.M.-vliegtuig, vertrokken Donderdag uit Amsterdam, arriveerde **hedenochtend om 00.54** uur op Curaçao.

Stuttgart nr Cristobal, **Lions Gate** v. San José nr Antwerpen, **Miranda** v. Pto **Cabello**, **Vancouver Star** v. La Guayra nr Londen, **Reinbeck** v. Cristobal, **Lolita** nr La Guayra en **Silver** Gate v. **Antwerpen**.

De Nationale roeikampioenschappen op de Bosbaan te Amsterdam. De strijd tussen de Achten was zeer spannend. Laga, dat hier, 50 meter voor de finish, nog achter lag, klopte Aegir op de streep. V.l.n.r. Aegir en Laga, op achtergrond Willem III en Njord.

Panorama

Ten behoeve van onze lezers zullen wij er in den vervolge toe overgaan een korte inhoudsopgave te publiceren van het geïllustreerde weekblad „Panorama", dat de abonné's van de „Amigoe di Curaçao" wekelijks als bijvoegsel krijgen aangeboden.

Uiteraard moet deze inhoudsopgave kort zijn, het is ons niet wel mogelijk uit de rijke verscheidenheid van zo vele met zorg geselecteerde artikelen, reportages en verhalen te vertellen, welke een boeiende, leerzame en interessante lectuur in kleuren diepdruk de lezer krijgt voorgezet.

„Panorama" van deze week brengt ons in Curaçaose sfeer. Wie herinnert zich niet het bezoek van de zogenaamde President Robert, die in de Antillen particulier initiatief wilde bedrijven. Welnu, in Panorama treffen wij een boeiend relaas aan — niet zonder humor ontbloot — van deze aardsoplichter. Onze foto-vrienden kunnen ervaren, dat een Nederlandse arts voortreffelijk met zijn camera kan omgaan, getuige het feit, dat in Frankrijk een boek het licht aanschouwde, waarin dokter Nico Jesse de illustraties verzorgde. Het werd een treffende reportage.

Gregory Peck behoeven wij bij het filmminnend publiek niet te introduceren, de film ‚Roman Holiday", die in onze theaters draaide met Gregory Peck en Audrey Hepburn in de hoofdrollen, ligt nog vers in het geheugen van degenen, die het er allen over eens waren, dat het een boeiende film was.

Een boeiende reportage treffen wij aan over een oude Londense taxi, die van Londen naar Australië gaat, de lotgevallen van de bestuurder en zijn vrouw zullen de lezer intens doen meeleven. Typhoon over Hongkong vertelt ons van de afschuwwekkende kracht, die een typhoon kan hebben. En hoe zoudt U zich gevoelen als U het laatste levend wezen zou zijn? Over de Spaanse invloeden in de koloniën kunnen wij wat meer te weten komen, wanneer we geconfronteerd worden met de gebeurtenissen omstreeks 1471, toen Francisco Pizarro, Gouverneur, door gouddorst en hebzucht gedreven, het rijk der Inca's van Peru ten gronde hielp.

Voorts bevat Panorama voor degenen, die iets meer van het leven der dieren willen weten, een verhaal over de slakken. Hoe enkele Noren kans zagen te voorkomen dat Duitsland op het gebied van de ontwikkeling der atomaire wapenen de eerste bom zou kunnen werpen, vinden wij uitvoerig weergegeven — en uiteraard rijk geïllustreerd — in de Panorama-aflevering van deze week. Alsmede een rubriek voor de kinderen, Sjors van de Rebellenclub, enkele geestige moppen en een exclusieve foto-pagina van het belangrijkste wereldnieuws met een kort verhaal en een spannend feuilleton.

Kortom, voor elk wat wils.

Roode Kruis oefent

(Vervolg van pagina 1)

De ambulance reed rond tot het ogenblik, waarop de centrale post een boodschap doorgaf. De boodschap luidde: direct naar het Museum waar assistentie gewenst is.

Bij het Museum aangekomen wees de commando voerende Majoor Yamalodin een ernstige patiënt aan, die onverwijld naar het noodhospitaal op Domi moest worden overgebracht. Tijdens de rit heen en weer bleef de ambulance geregeld in contact met de centrale post. En onze mariniers van de verbindingsdienst verklaarden allen na afloop van de oefening, dat de verbinding buiten alle verwachtingen goed is geweest. Eerder gehouden militaire oefeningen bewezen namelijk dat vanuit een rijdende auto het zenden en ontvangen minder goed gaat. De ambulance is naar het Rif en Stadion gezonden om daar alle „gewonden" op te halen. In het Hospitaal lagen de patiënten na ingeschreven te zijn, waarbij notities op de kaart met de vermelding van de behandeling geduldig te wachten op de komst van de dokter. Er liepen er verschillenden rond, die druk doende waren om de patiënten te helpen. In de noodoperatiekamer is zelfs een patiënt" geopereerd".

De Colonne Roode Kruis, afdeling Curaçao, oefent de laatste weken hard. Er staat namelijk een tochtje naar Bonaire op het programma en hier moeten de mannen goed voor de dag komen.

Cepim-vacantieplan

Emmastad slaat Julianadorp

Emmastad. — Donderdag en Vrijdag jl. werd het Vacantieplan-programma voortgezet met jeugdzwemwedstrijden op Rust en Burgh, tussen Julianadorp en Emmastad. Emmastad wist Julianadorp te verslaan met 76 tegen 44 punten. De uitslagen luiden:

1 baan schoolslag meisjes 9 en 10 jaar E'stad 2 pt en J.D. 2 pt; 1 baan schoolslag jongens 9 en 10 jaar E'stad 3 pt en J.D. 2 pt; 1 baan schoolslag meisjes 11 en 12 jaar E'stad 2 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 1 baan schoolslag jongens 11 en 12 jaar E'stad 3 1/2 pt en J.D. 2 1/2; 2 banen schoolslag meisjes 13 en 14 jaar E'stad 2 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 2 banen schoolslag jongens 13 en 14 jaar E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 3 banen schoolslag meisjes 15 jaar en ouder E'stad 3 1/2 pt en J.D. 2 1/2 pt; 3 banen schoolslag jongens 15 jaar en ouder E'stad 2 1/2 pt en J.D. 2 1/2 pt; 10 x 1 baan groepsestafette meisjes E'stad 14 pt en J.D. 6 pt; 10 x 1 baan groepsestafette jongens E'stad 14 pt en J.D. 6 pt.

1 baan vrije slag meisjes 9 en 10 jaar E'stad 1 1/2 pt en J.D. 3 1/2 pt; 1 baan vrije slag jongens 9 en 10 jaar E'stad 1 1/2 pt en J.D. 3 1/2 pt; 1 baan vrije slag meisjes 11 en 12 jaar oud E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 1 baan vrije slag jongens 11 en 12 jaar E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 2 banen vrije slag meisjes 13 en 14 jaar E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 2 banen vrije slag jongens 13 en 14 jaar E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 3 banen vrije slag meisjes 15 jaar en ouder E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt; 3 banen vrije slag jongens 15 jaar en ouder E'stad 3 1/2 pt en J.D. 1 1/2 pt.

Van de Curacaose sportvelden

Softball op SUBT-terrein

Willemstad. — Hedenmiddag half vier vindt een softball-wedstrijd plaats tussen Viceroy en Paradise, op het Subt-terrein. Wij maken er de liefhebbers op attent, dat de busjes van het Stadsdistrict naar het veld rijden. Vervoer is dus gegarandeerd.

SSA-cricketcompetitie

Suffisantdorp. — De cricketcompetitie wordt morgen voortgezet met twee wedstrijden t.w. van de A-klasse op het veld achter de bioscoop, Mercurius vs. Barbados en in het stadion van de B-klasse St. John's vs. Courageous. De wedstrijden vangen om 9.30 uur aan.

Voetbal van de week

Zondagmiddag om (16.00 uur) Excelsior vs White Tigers en Uniao vs Resolute (19.30 uur) Maandagavond om 19.30 uur, Vesta vs CPIM Veteranen. De wedstrijden vinden plaats in het Suffisantstadion.

Volleybal

Maandagavond komen om 19.30 uur een ploeg van Asiento en S.D.L. tegen elkaar uit op de tennisbaan van Suffisantdorp.

Om de Curaçaose kampioenschappen

Willemstad. — **De uitslagen van de laatstgespeelde wedstrijden luidden als volgt:**

Heren **Pimentel/Lampe slaan Schotborgh/Kusters met 6-2, 3-6, 6-3, 4-6, 6-4;** Heren **Gerharts/Philip slaan** Rosenthal/Storm **met 6-1, 6-3, 6-1; Heren Barkeley/Kappel slaan Leenders/Remme met 6-0, 6-2, 6-2; Heren Hinds/Floris slaan Bakhuis/Plaate met 6-8, 6-4, 7-5, 6-1; Heren Hindori/Lourens slaan** Beun/Goedhart **met 4-6, 7-5, 6-2, 6-1;** Mevr. Stomp/Hr. **Noordhoek Hegt** slaan Mevr. **Rosma/Hr. Sparenberg** in 3 sets.

Hedenmiddag wordt op de banen te Mundo Nobo de kwartfinale wedstrijd in het gemeng-dubbelspel gespeeld tussen:

Mevr. **Lenderink/Hr.** Gerharts — Mevr. v.d. **Brugge/Hr.** v.d. Brugge; Easton/de **Jongh** — **Mej.** v.d. **Ham/Lourens; Mej.** Nieuwenhove/Brakke — Mevr. **Bergkamp/Pimentel.**

Zondag a.s. wordt een aantal zeer spannende wedstrijden verspeeld en wel als volgt:

Heren **Pimentel/Lampe** — Heren de Jongh/Hilbers; **Heren Barkeley/Kappel — Went/Noordhoek Hegt; Heren Hindori/Lourens — Heren Hinds/Floris; Heren Gerharts/Philip — Heren Sparenberg/v.d. Brugge;** Dames Sanson/Hofland — Dames Evertsen/Nieuwenhuis, (halve finale). Dames Mevr. Elvers/v.d. Brugge — Dames Mevr. Stomp/Noordhoek Hegt.

STAKERS SLAAGS MET POLITIE

In Bremerhaven zijn vandaag ruim 1.500 man scheepswerfpersoneel slaags geraakt met de politie, die bouwvakarbeiders bij een bouwproject van het Amerikaanse leger moest beschermen. De arbeiders waren genoopt het werk te staken. Een andere groep scheepswerfpersoneel verdreef de arbeiders bij een tweede bouwproject door met een bulldozer tegen de politie op te trekken. Op twee scheepswerven legde het personeel het werk neer om kleine grondbezitters en huurders in het district Blink, die tegen de overheid een „oorlog" waren begonnen ter verdediging van hun grond, te helpen. De grond is ten behoeve van de woningbouw onteigend.

Daarvoor had een legertje van 500 inwoners, gewapend met hooivorken en knuppels, bouwvakarbeiders gedwongen hun werk stop te zetten.

KLM doet goede zaken

's-Gravenhage. — De K.L.M. vervoerde in het eerste halfjaar van 1954 20% meer vracht en 18% meer passagiers dan in dezelfde periode in 1953. De eerste zes maanden van 1954 werden 313.503 passagiers vervoerd tegen 264.790 in 1953. Het aantal verkochte passagiers/kilometer bedroeg van Januari t/m Juni 1954: 704.779.000 tegen 594.630.000 in 1953. Voor het vrachtvervoer waren de ton-kilometer-cijfers over de eerste zes maanden in 1954 en 1953 resp. 22.061.000 en 18.337.000. De totale ton/kilometer-verkoop nam met 16,6% toe en bedroeg 94.295.000 (in 1953: 80.838.000).

Werkgelegenheid in de V.S.

Washington. — De werkgelegenheid in de Verenigde Staten is in Juli stabiel gebleven afgezien van de seizoensverhoging in de werkloosheid. In een gemeenschappelijk communiqué van de departementen van handel en arbeid wordt gezegd, dat de burgerlijke werkgelegenheid in Juli 62.148.000 bedroeg, hetgeen neerkomt op een stijging van 50.000 ten opzichte van Juni, maar 972.000 lager was dan in Juli van het vorige jaar. De werkloosheid was in Juli vrijwel onveranderd op 3.346.000 of 1000 minder dan de 3.347.000 in Juni. Het was de derde achtereenvolgende maand, dat de werkloosheid zich op hetzelfde peil handhaafde.

Surinaams nieuws

— De nieuwe sappenfabriek zal ongeveer Sf. 600.000 kosten, exclusief werkkapitaal. Men verwacht dat de capaciteit van de fabriek 7500 Amerikaanse gallons per dag zal kunnen bedragen.

— Door verscheidene bedrijven zijn prijzen beschikbaar gesteld voor de beste leerlingen van de Middelbare Landbouwschool, gedurende het schooljaar 1953 1954.

Perzië op de oliemarkt

Volgende week worden puntjes op de „i” gezet

Londen. — Het resultaat van de moeizame Perzische olie-besprekingen is, dat de Perzische petroleum-industrie na ruim drie jaar gesloten te zijn geweest, geleidelijk weer aan de gang zal komen. In het eerste volle jaar van de hervatting zal de productie ongeveer de helft bedragen van de vroegere topproductie. Deze topproductie wordt vermoedelijk pas in 1957 weer bereikt. Kennelijk hoopt men, dat de hervatting van de Perzische olieleveranties op deze graduele schaal opgevangen kan worden door vergroting van de vraag naar olie uit het Midden-Oosten. De andere landen in het Midden-Oosten, die sinds 1951 de plaats van Perzië ingenomen hebben, zouden zich dan in de komende drie jaar alleen van verdere uitbreiding hunner productie moeten onthouden. Zij hoeven geen feitelijke teruggang — die kwaad bloed zou zetten — te lijden.

De nieuwe aanpassing van het petroleum-aanbod wordt op korte termijn gehinderd door het nationalisme in verschillende landen en door de huidige onderbreking van de verhoging van het olieverbruik in de Verenigde Staten, welke daar tot een ernstige teruggang heeft geleid. Maar de sterke opwaartse tendens op lange termijn in het wereld olieverbruik zal te zijner tijd ruimte laten voor alle leveranties.

Men heeft zich kennelijk speciale moeite getroost om de nieuwe regeling in overeenstemming te doen zijn met de 50—50 verdeling van de inkomsten, die thans algemeen in het Midden-Oosten en Latijns Amerika geldt. Andere landen, in het bijzonder Saoedi-Arabie en Irak, zijn hiervoor zeer gevoelig en zullen onmiddellijk een behandeling van meest begunstige opeisen, indien enig ander land betere voorwaarden bedingt dan zij, genieten.

De 25 millioen pond sterling schadevergoeding aan de Anglo Iranian Oil Company betreft slechts een gering gedeelte van haar totale activa. Bovendien schijnt de overeenkomst de 50 millioen pond sterling, die de maatschappij geblokkeerd hield, vrij te geven. Belangrijker is, dat de zeven andere leden van het consortium aan de Anglo Iranian hun aandeel van 60% in de Perzische activa en diensten dezer maatschappij moeten vergoeden.

Volgens geruchten zou deze vergoeding neerkomen op een bedrag van ongeveer 600 millioen dollar of ruim 200 millioen pond sterling, hetgeen ongeveer gelijk staat met 10 pond sterling per aandeel in de Anglo Iranian.

In het consortium neemt de Anglo Iranian deel voor 40% en de Koninklijke/Shell Groep voor 14%. Aangezien het Britse belang in de Koninklijke Nederlandse Shell 2/5 is van het totaal, valt de Britse inzet in de Perzische olie terug van 100 tot 45,6% (40 plus 2/5 maal 14).

De schaderegeling

Met de Perzische regering is overeenstemming bereikt over de regeling van de eis der maatschappij tot schadevergoeding. Te beginnen 1 Januari 1957 zal de Perzische regering aan de maatschappij in tien jaarlijkse termijnen een totaal bedrag als schadevergoeding uitkeren van 25 millioen pond (dus niet 30 millioen pond). De overeenstemming inzake de schadeloosstelling vormt een integraal deel van een algemene regeling van het Perzische olievraagstuk, waarbij de Anglo Iranian een belang van 40% in het consortium heeft en van de andere leden van het consortium betalingen ontvangt, voor het resterende belang van 60%.

In verband hiermee heeft de maatschappij geen schadevergoeding van Perzië geëist uit hoofde van het verlies aan toekomstige winsten. De overeenkomsten zullen zo spoedig mogelijk ter ratificatie worden voorgelegd aan het Perzische parlement.

De onderhandelingen tussen de besturen der acht oliemaatschappij en, die tezamen het consortium uitmaken, dat verantwoordelijk is voor de overeenstemming met Perzië, beginnen de volgende week in Londen. Ze hebben ten doel:

1) het goedkeuren van de voorwaarden der olie-overeenkomst met Perzië;

2) de omzetting van het voorlopige consortium, dat in April 1954 opgericht werd, in een permanent lichaam;

3) de oprichting van een holding-maatschappij, die de controle zal hebben der twee exploitatie-maatschappijen, die de Perzische olie zullen exploiteren;

4) de oprichting van een maatschappij, die aanschaffingen enz. voor de exploitatiemaatschappijen voor haar rekening zal nemen.

Spionnage-activiteit duurt voort

Aanslag op een ingewijde uit O.-Duitsland mislukt

Was dr. John werktuig in handen van Wollweber?

Berlijn. — Onbekenden hebben in de Britse sector van Berlijn schoten gelost op de 60-jarige Willy Besemer, oud-directeur van de Oost-Duitse spoorwegen. De kogels troffen geen doel. De daders wisten te ontkomen. De aanslag werd tegen het invallen van de duisternis gepleegd, toen Besemer in de tuin van zijn woning aan het werk was. Zijn tuin grenst aan een spoorlijn, die ressorteert onder de Oost-Duitse spoorwegen. Besemer is in '49 door de communisten ontslagen, omdat hij weigerde mee te werken aan de blokkade van Berlijn. Sinds December staat hij onder politiebewaking, nadat een Oost-Duitser vrijwillig aan de politie had meegedeeld, dat hij opdracht had de persoonlijke gewoonten van Besemer na te gaan. Besemer heeft Ernst Wollweber, chef van de Oost-Duitse geheime politie, goed gekend.

Inmiddels komen er nog steeds berichten over de wederzijdse spionnage-activiteit in Duitsland. Radio-Praag heegt een vraaggesprek uitgezonden met een zekere Frantisek Zvolsky, die hoofd van de afdeling Hamburg van de Amerikaanse geheim dienst zou zijn geweest. Hij was in 1952 onder invloed van Amerikaanse radio-propaganda naar West-Duitsland gevlucht, zo verklaarde hij. Hij had in Hamburg spionnen geworven onder opvarenden van schepen op de Elbe en onder de mensen in de vluchtelingenkampen. „Ontgoocheld door het Amerikaanse imperialisme” was Zvolsky naar Praag teruggekeerd, waar hij alles had bekend.

Het Oost-Duitse persbureau A.D.N. komt met een heel verhaal over de onthullingen van Gerhard Kapahnke, waarnemend leider van de West-Berlijnse afdeling van de anti-communistische spionnagegroep-Gehlen, die in Mei naar Oost-Duitsland zou zijn uitgeweken.

Volgens Kapahnke had Gehlen een zekere Emil Bahr naar Oost-Duitsland gezonden, die toestemming kreeg om enkele agenten van de groep-Gehlen aan de Oost-Duitse autoriteiten te verraden om op die manier hun vertrouwen te winnen. Deze list, aldus A.D.N., was echter dank zij de waakzaamheid van de Oost-Duitse volksrepubliek mislukt en Bahr was inmiddels weer naar West-Berlijn vertrokken.

In Dortmund is Zaterdag het Oost-Duitse parlementslid Heinz Mascher gearresteerd. Mascher, die ook bestuurslid is van de Oost-Duitse communistische jeugdorganisatie, had op het congres van de Duitse katholieke jeugdorganisaties propaganda willen maken voor de in West-Duitsland verboden communistische jeugdvereniging.

Met betrekking tot de zaak-John bericht het West-Berlijnse blad „Telegraf” dat een vrouwelijke medewerker van de communistisch-gezinde chirurg Wolfgang Wolhlgemut, die samen met John is verdwenen, naar West-Berlijn is teruggekeerd. Haar naam is Annemarie Weyres en zij zou op het ogenblik door de politie worden verhoord.

Het anti-communistische „Inlichtingenbureau-West” wist te melden, dat de Oost-Duitse minister van binnenlandse zaken, Willi Stoph, op een vergadering van Oost-Duitse autoriteiten zou hebben verklaard, dat hij John had „teruggeroepen”, omdat zijn bruikbaarheid in het Westen ten einde liep. Daaruit zou moeten blijken, dat John dus een communistisch spion zou zijn geweest.

Het bureau meldde voorts, dat John momenteel verblijf houdt in de villa Ingenheim, het hoofdkwartier van de Russische veiligheidsdienst in Potsdam.

Oorlogsgewonden nemen deel aan olympiade

Londen. — Ongeveer 250 ernstige oorlogsgewonden uit 14 landen, waaronder Nederland, hebben deelgenomen aan de derde Olympiade voor ernstige oorlogsgewonden, die in Stoke Mandeville in Buckinghamshire is gehouden onder auspiciën van de wereldfederatie van oud-strijders.

Het programma vermeldde boogschieten, netbal, speerwerpen, tafeltennis en „snooker”. De Britse ploegen wonnen de meeste prijzen. Een Nederlandse ploeg werd tweede, een Oostenrijkse won een van de tafeltennistournooien.

De prijzen werden uitgereikt door de Britse minister van Gezondheid. Ian MacLeod.

Frankfort. — West-Duitsland boekte in Juli een overschot in de Europese Betalings Unie van 32,9 millioen dollar tegen 36,1 millioen in Juni. Het cumulatief overschot van West-Duitsland in de E.B.U. op 31 Juli bedroeg 914,8 millioen dollar.

Londen. — Engeland heeft India verzocht geen geweld te gebruiken of maatregelen te nemen, die tot geweld leiden, bij de opleiding van het geschil met Portugal over Goa.

ALETTA JACOBS (Vervolg)

onverzettelijkheid de deuren van de universiteit had opengestoten, zich bij de hoofdcommissaris van politie te Amsterdam in 1880 ging beklagen, omdat haar de toegang tot de stadsschouwburg was geweigerd, wijl zij zonder begeleiding van een kruier had getracht binnen te komen?

Kan er zich iemand over verbazen, dat Aletta Jacobs de hypocritische moraal tartte door in de Amsterdamse Kalverstraat te gaan lopen tegen sluitingstijd van de beurs, op welk tijdstip dames zonder begeleiding deze straat hoorden te mijden?

Door haar werkkring zag Aletta Jacobs voortdurend de verschrikkelijke gevolgen van de rechteloosheid van de vrouw, die zich weliswaar als typiste een plaats op kantoren had weten te veroveren en als arbeidster in de fabrieken mocht werken, doch maatschappelijk geen enkele aanspraak kon doen gelden.

Zij begreep, dat de politieke vrijmaking van de vrouw een eerste vereiste was voor haar zedelijke, geestelijke en maatschappelijke vrijmaking. En met dezelfde wil, die haar van het modeatelier in het landelijke Sappemeer naar haar dokterswoning in de Amsterdamse Tesselschadestraat had gebracht, bond zij in Nederland de strijd aan voor het vrouwenkiesrecht.

In 1883 verzocht zij op grond van het feit dat de wetgeving geen vrouwen uitsloot van zetels in vertegenwoordigende lichamen — wie had aan een dergelijke mogelijkheid ooit gedacht? — haar naam te plaatsen op de kiezerslijst. Haar verzoek werd natuurlijk afgewezen, eerst door B. en W. te Amsterdam, vervolgens door de rechtbank en tenslotte door de Hoge Raad. „Het kan onmogelijk in de bedoeling van de Nederlandse wetgever hebben gelegen een vrouw kiesbevoegdheid te geven,” aldus de uitspraak van de Hoge Raad.

Bij de grondwetsherziening van 1887 haastte men zich het woordje „mannelijk” te plaatsen vóór „Ingezetenen, die kiesrecht hebben”.

Nog dertig jaar moest zij haar ziel in lijdzaamheid bewaren, doch de invoering van het algemeen vrouwenkiesrecht mag zeker als een persoonlijke overwinning van Aletta Jacobs worden beschouwd. Toen zij dan ook bij de verkiezingen van 1922 voor het eerst als kiezeres voor het stembureau verscheen, werd zij door de dankbare vrouwen met bloemen overstelpt.

Pacifiste

Aan het inzicht van Aletta Jacobs is het te danken, dat de suffragettes in Nederland niet tot dezelfde strijdmethoden overgingen, welke men in Engeland in het begin van deze eeuw aanwendde. „De Nederlandse man schijnt mij redelijk toe,” luidde haar oordeel.

De oorlog van 1914-'18 bood haar de gelegenheid om de vrouwenbeweging in dienst te stellen van het pacifisme. Ofschoon zij reeds op leeftijd was en haar physieke krachten moest ontzien, aarzelde zij niet in deze jaren de pelgrimsstaf op te nemen en heel de wereld door te trekken om regeringen en staatslieden voor de vredesidee te winnen. Geen deur bleef voor deze vrouw gesloten en zij wist zelfs door te dringen tot de Amerikaanse president Wilson en paus Benedictus XV.

Toen het kiesrecht voor de vrouw in 1919 bij de wet was geregeld, verklaarde Aletta Jacobs: „Thans zijn wij niet meer machteloos. Het is nu onze taak te zorgen, dat alle onrechtvaardigheden tegenover vrouwen begaan, als moeders, echtgenoten en arbeidsters, uit de wetgeving en uit de samenleving verdwijnen.”

Het eenvoudige dorpsmeisje had deuren opengetrapt en muren omlaaggehaald. Het waren niet haar kwaliteiten als spreekster of schrijfster, die haar in de strijd om de vrijmaking van de vrouw op het eerste plan hadden gebracht. Het waren haar dadendrang, haar warme liefde en belangstelling voor haar naaste, vooral de lijdende en verdrukte medemens, die haar voortstuwden en anderen inspireerden.

Wanneer wij thans een figuur als Aletta Jacobs uit de geschiedenis naar voren halen, is het voornamelijk om de erkenning van hetgeen zij voor de emancipatie van de Nederlandse vrouw heeft betekend. Men is zo snel geneigd een verworven vrijheid als iets vanzelfsprekends te beschouwen en te vergeten, dat er mensen zijn geweest, die hun hele leven in dienst van één ideaal hebben gesteld, hetwelk wij nauwelijks meer als een ideaal onderkennen. Stelt u zich voor, dat de woorden, welke dr Kortenhorst, de voorzitter van de Tweede Kamer, op 26 Februari 1953 uitsprak, toen hij de eerste vrouw achter de regeringstafel begroette, waren gesproken door een kamervoorzitter nog geen halve eeuw geleden: „Voor de eerste maal in de Nederlandse staatsgeschiedenis heeft een vrouwelijke bewindsman of „bewindsvrouw” haar intrede gedaan in deze hoge vergadering. Ik wens haar en het Nederlandse volk met deze benoeming geluk, omdat hiermee de Nederlandse vrouw de plaats heeft gekregen, die haar toekomt: in het ministerie.”

Enkele dagen tevoren had mej. dr A. de Waal, de eerste vrouwelijke staatssecretaris, voor wie deze begroetingswoorden waren bestemd, verklaard: „Ik beschouw deze benoeming als een onderscheiding op het gebied van de vrouwenemancipatie. Ik vind het uitermate belangrijk, dat vrouwen zich met de politiek bezighouden, en ik zie mijn benoeming als een eerste schrede op een nieuw gebied van de emancipatie.”

Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen, dat het amper een halve eeuw geleden is, dat vrouwen, die het kiesrecht wensten, in Engeland met gummiknuppels van de straat werden geranseld.

In Nederland is thans vrijwel geen maatschappelijke functie meer voor een vrouw gesloten. Sedert 1946 kan een vrouw notaris worden. Het hoogleraarsambt was haar sedert 1917 ontsloten, toen dr Johanna Westerdijk de eerste vrouwelijke professor werd te Amsterdam en Utrecht. Vrouwen zijn beroepen tot het burgemeestersambt en de rechterlijke macht; vrouwen dienen in het leger en bekleden vooraanstaande posities in het industriële leven.

Voor hen heeft Aletta Jacobs, die vijfentwintig jaar geleden in Baarn plotseling overleed, gevochten, zodat de woorden, die aan de Tesselschadestraat 15 te Amsterdam staan te lezen, volledig zijn bewaarheid:

„Zij heeft de weg bereid voor degenen, die na haar komen.
De vrouwen der komende geslachten zijn haar grooten dank verschuldigd.”

G.D.

H.V.C. en H.F.C. pleiten voor amateurisme

Amateurs en profs moeten gescheiden blijven

's-Gravenhage. — De voetbalverenigingen HFC en HVV, hebben zich naar aanleiding van de voorstellen van het KNVB-bestuur inzake het invoeren van het premiestelsel in een circulaire tot alle verenigingen gewend.

De tekst van dit rondschrijven luidt:

Het op 26 Juli 1954 bekend gemaakte voorstel van het bestuur van de KNVB om een geldelijke vergoeding toe te staan aan spelers in de bond zal duizenden leden ernstig verontrust hebben. Tot nu toe werd de KNVB door honderdduizenden enthousiaste amateurs tot bij verre de grootste sportbond in Nederland opgebouwd door hun liefde voor het voetbalspel.

Als enige overgebleven verenigingen, die de bond oprichtten, achten HFC en HVV zich verplicht een ernstig woord van protest te laten horen en zich tot tolk te maken van al degenen, die werkelijk amateurvoetballers willen blijven. Zij wensen voor het amateurvoetbal een waardige plaats te behouden.

Indien het noodzakelijk of gewenst is, dat voor een deel van de spelers betaling wordt toegestaan (semi-professionalisme), dan moet er toch voor hen, die het spel uitsluitend voor hun genoegen wensen te spelen, gelegenheid blijven zulks te doen. Daarom zullen zij, die betaling of vergoeding voor spelen of trainen verlangen te ontvangen, in adere competities moeten spelen dan de zuivere amateurs.

Men kan in redelijkheid niet verlangen, dat amateurs regelmatig in competities uitkomen tegen spelers, die betaling krijgen. Wij vrezen. dat de amateurs anders op den duur geheel uit de voetbalsport in Nederland verdwijnen. De verenigingen betreuren het, dat het besluit van het bondsbestuur o.i. na onvoldoende overleg is genomen.

Sport in het kort

Boedapest. — Tijdens internationale studentenwedstrijden te Boedapest verbeterde de Russische gewichtheffer Vilkovsky het wereldrecord tweehandig trekken bantamgewicht en bracht dit op 100 kg. Het oude record stond sinds 17 Juli met 99 kg. op zijn naam.

— Tijdens dezelfde spelen verbeterde een Hongaarse studentenploeg het wereldrecord 4 x 100 meter wisselslag estafette heren. Zij noteerde een tijd van 4 min., 18.1 seconden, hetgeen ook een nieuw Europees record is. Het oude record stond sedert 24 Februari met 4 min., 19,0 sec. op naam van Rusland.

— De Russin Maria Golubichnaja verbeterde te Kief het Europees record tachtig meter horden. Zij maakte de prachtige tijd van 10,9 seconden, hetgeen een evenaring van het wereldrecord betekent van Shirley Strickland (Australië) en een verbetering van het Europese record met 0,1 sec., waar zij sinds 21 Juni van dit jaar te Warschau en de Nederlandse Fanny Blankers-Koen sinds 19 Juni 1948 te Amsterdam gezamenlijk houdster waren.

— Tijdens de Britse spelen te Vancouver won Edna Maskell van Noord-Rhodesia de 80 meter horden eveneens in 10,9 sec., hetgeen een evenaring van het wereldrecord was.

Washington. — De Verenigde Staten hebben Zuid-Korea gevraagd mede te werken bij de bescherming van de inspectieploegen van de Verenigde Naties voor de wapenstilstand, wanneer terreurdaden worden bedreven, aldus is door het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken bekendgemaakt.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde moeder, grootmoeder, schoonmoeder en tante

Mevrouw de Wed.

Gijsbertha Osanna Eustatia

Ondergetekenden nodigen vrienden en bekenden uit voor de teraardebestelling, welke zal plaatsvinden morgenochtend om 10 uur vanuit het St. Elisabeth's Gasthuis naar de R.K. Begraafplaats aan de Roodeweg.

Fam. Pedro Eustatia-Albertus
Fam. Jourdain-Eustatia
Fam. Eustatia
Fam. Koeiman-Eustatia
Fam. Kleinmoedig-Eustatia
Fam. Eustatia-Snijders
Fam. Marchena

Willemstad 7 Augustus 1954.

ARUBA

Arubaanse rechtzaken

Oranjestad. — Een zaak welke gistermorgen veel belangstelling trok was die van v.d.L.. Enige tijd geleden had v.d.L. zijn buurman R. een zodanige klap gegeven, dat deze tengevolge hiervan overleed, althans dit was de lezing welke er aan gegeven werd. Het O.M. eiste 2½ jaar gevangenisstraf. Verdediger mr. O. Burghardt twijfelde of de klap de dood ten gevolge zou hebben gehad, en vroeg ontslag van rechtsvervolging of uiterste clementie. Bovendien verzocht pleiter onmiddellijke invrijheidstelling, welk verzoek werd ingewilligd. Hangende nader verhoor van dr. v.d. Hoeven, die de lijkschouwing had verricht, zal de rechter de zaak opnieuw in behandeling nemen op 20 Augustus a.s.

Postbezorging per scooter

Oranjestad. — Gistermiddag verzochten wij de postdirecteur ons te willen inlichten over de geruchten welke de ronde deden dat de postboden binnenkort van scooters voorzien zouden worden i.p.v. fietsen. De heer Arends deelde ons mede dat de besprekingen hieromtrent nog in een beginstadium verkeren, doch dat vermoedelijk wel overeenstemming bereikt kan worden. De postboden krijgen de scooters in eigendom en moeten deze zelf onderhouden. Zij krijgen een zekere vergoeding en zullen iedere maand een zeker bedrag moeten afbetalen. Dit zijn althans de plannen, doch van enige definitieve regeling is nog geen sprake.

Fam. Noot vertrokken

Oranjestad. — Gistermorgen om tien uur vertrok de Santa Rosa en onder de passagiers bevonden zich de heer en mevr. Noot. Velen maakten nog van de gelegenheid gebruik het sympathieke echtpaar vaarwel te zeggen en wij zagen o.a. gedeputeerde N.E. Henriquez, de heer F.J. v. Drimmelen en de meeste scheepvaartagenten. Alle aanwezige loodsboten vormden een escorte, een geste welke door de heer Noot op hoge prijs werd gesteld.

Examens

Oranjestad. — Voor het examen tot benoembaarheid tot hoofdcommies bij de belastingen slaagden alle vijf candidaten, t.w. de heren J.M. Davelaar, J.S. Fingal, P.A. Odor, H.S. Odor, H S. Reeder en J. Sneek.

Burgelijke stand

Oranjestad. — *Geboren* op 30 Juni zoon van Jones en A. Salena 1 Juli zoon van J. R. Vicioso en A. Damen 7 Juli dochter v. Dunlock en N. Damen 8 Juli zoon van L. Lindor en C. Stanislang 11 Juli zoon van W. Collis en M. Porolet. zoon van Hutchinson en E. Agatha, 12 Juli dochter v. W. Engelbrecht en J. van Vollevelde, dochter van W. Wijk en I. Briceno dochter van E. Nestor Hubert en D. Mudge dochter van D. Battles en P. Walker. 13 Juli zoon v. J. Croes en N. Cova zoon v. J. Bryson en A. Paris 14 Juli dochter van I. Croes en M. Croes 15 Juli zoon van L. Ras en M. Vrolijk dochter M. Obispa en O. Vovacho zoon van D. Michell en S. George dochter van Maduro en Maria Presentacion 17 Juli zoon van N. Arends en E. Erasmus dochter van A. Tromp en P. Flanegien zoon van Rodgers en M. Margata zoon van W. Wijk en I. Briceno 18 Juli zoon van T. Luydens en C. Tromp zoon van S. Jansen en A. Jacobs 19 Juli zoon van A. Croes en C. Croes. zoon van M. Maduro en A. Loop dochter van A. Rijsdijk en G. Hewitt. 20 Juli zoon van E. Blanco en E. Guadaraana, zoon van R. Nadal en T. Vrolijk dochter van J. en M. Boekhuodt, dochter van Geerman en C. Maria 21 Juli dochter van A. Pinas en A. Best. zoon van A. Arends en O. Dubero 22 Juli dochter van B. Kelly en J. Figaroa, 23 Juli zoon van J. Tromp en G. Martis.

Getrouwd: op 19 Juli Q. Lam en H. A. Jonhson. 20 Juli E. de Kort en C. Koek. 22 Juli J. H. Koolman en J. N. Schwengle. 23 Juli E. C. Cook en M. M. Mestell. 24 Juli A. Baptist en I. M. T. Marugg. 24 Juli P. P. Vrolijk en M. A. Martijn.

Amerikaanse straaljager „hangt" verticaal in de lucht

New York. — De Amerikaanse minister van Marine heeft doen mededelen dat een nieuwe Amerikaanse straaljager, een jachtvliegtuig, dat behoort tot de zeldzame types van jagers, die in horizontale vlucht de geluidsbarière kunnen doorbreken, met succes een eerste proefvlucht heeft gemaakt.

Een ander nieuw Amerikaans jachtvliegtuig steeg bij een proefvlucht in verticale stand op tot een hoogte van [illegible] meter en landde daarna weer op de staart. Een derde jager steeg horizontaal op en „hing" in bijna verticale stand in de lucht — aldus een mededeling van de Amerikaanse minister van marine over nieuwe types Amerikaanse jachtvliegtuigen.

Graf van H. Franciscus van Xaverius in gevaar?

Madrid. — Uit Madrid wordt gemeld, dat het dagblad „Falange Arriba" een hoofdartikel over de Portugese moeilijkheden in India publiceerde, waarin o.a. gezegd is dat het graf van de H. Francis Xaverius in gevaar is.

Het is — zo zegt het Spaanse blad — dit jaar 400 jaar geleden dat de Heilige van Navarra in Goa aankwam. Het zou zeer spijtig zijn indien Europa de grond waarin het lichaam van zulk een heilige rust zou moeten verlaten — aldus „Falange Arriba".

Politie asyl verleend

Londen. — Het Britse ministerie van binnenlandse zaken heeft vanmiddag meegedeeld, dat politiek asyl in Engeland is verleend aan Antoni Klimowicz, de Poolse verstekeling, die vijf dagen geleden van een Pools vrachtschip op de Theems werd gehaald.

Productie van ruwe olie

New York. — De gemiddelde dagelijkse productie van ruwe olie in de Verenigde Staten bedroeg in de week per 31 Juli 6.158.000 vaten tegen 6.471.000 vaten in de overeenkomstige periode van het vorige jaar.

Hamburg. — De Hamburg-Zuidamerika Stoomvaartmaatschappij zal de reisduur van haar dienst op Zuid-Amerika, vooral naar La Plata, verkorten en andere diensten uitbreiden.

AGENDA

WEST-END: „Act of Love" Zat. 19 en 21 uur, Zondag 10.30 en 20.30 uur; „Radar men from the moon" Zond. 16.30 uur; „Sabre Jet" Zond. 18.30 uur.

ROXY: „Au coeur de la Casbah" Zat. 19 uur; „Take me to town" (met Pedro Vargas" Zat. 21 uur en Zond. 20.30 uur; „Battle Zône" (met Pedro Vargas) Zond 10.30 uur; „The Gunman" Zond. 16.30 uur; „Sapahri Drumms" Zond. 18.30 uur.

CINELANDIA: „The House of Wax" Zat. 19 en 21 uur, Zond. 20.30 uur; „Overland Telegraph" Zond. 18.30 uur.

CARIBE: „Go men go" Zat. 18 uur; „99 Riverstreet" Zat. 20 uur; „Something for the birds" Zond. 18.30 uur; „Anna" Zond. 20.30 uur.

REX: „Los ojos depan huellas" Zat. 20 uur; „Treasure of the Golden Condor" Zond. 18 uur; „Thunder Bay" Zond. 20 uur.

ROYAL: „Give a girl a brake" Zat. 20 uur; „Treasure of the golden condor" Zond. 18.30 uur; ‚Thunder Bay" Zond. 20.30 uur.

SUFFISANT-THEATER: „My cousin Rachel" Zat. 20 uur; „Forever female" Zond. 20 uur.

ASIENTO-THEATER: Toneel: Blijf zitten waar je zit Zat. 20.30 uur.

SPEELPLAATS ST THOMAS COLL.: Basketball: Dragons — Chinish Club (Aruba) Zat. 20 uur; Chinish Club — Lightning Zond. 20 uur.

J.P.F.-CLUB: Kindermiddag met film Zond. 17 uur.

RIFSTADION: Boksavond Zat. 20.30 uur.

RIFSTADION: Baseball Lucky Strike — Sithoc Zond. 10 uur.

RIFSTADION: Voetbal t.b.v. Mariamonument Jong Holland 1 — Sithoc 1 Zond. 16 uur.

WIT GELE KRUIS: De Zondags- en nachtdienst wordt waargenomen door Zuster Van Achtmaal, Niewindtstraat 22a, tel. 3773.

APOTHEKEN: De Zondags- en nachtdienst wordt waargenomen in **Punda** door **Botica Juliana,** Julianaplein 6, tel. 2400; in **Otrabanda** door **Botica Coromoto,** Breedestraat 25, tel. 3241.

WACHTDIENST C.P.N.: De wachtdienst van de C. P. Nederhorst wordt deze week waargenomen door G. Mulder, kantoor Parera, tel. 1758.

WEEK-END DIENST GOUVERNEMENTS-GENEESKUNDIGEN: Stadsdistrict: Dr J. E. Loe-Sack-Sioe, Plantersrust 7, tel. 3243. **2e District:** Dr P. Nassy, Klein Kwartier 196, tel. 5046.

Emmastad

WACHTDIENSTEN C.P.I.M.

Telegram Afdeling
05.30 — 18.30 Kantoor tel. 2307
Van 7 Aug. 18.30 t.m. 9 Aug. 05.30 J. Kokshoorn tel. 2470 — 2307 b. g. g. 2400

Personeel Afdeling.
Vanaf heden 12.00 t.m. Zaterdag 14 Aug. W. N. G. Broug, Hotel N. P. tel. 3072 — 2844
B. g. g. nadere inl. M. B. Lansink tel. 4500 of tel. 2400

Materialen Afdeling
7 en 8 Augustus W. Batelaan, Louise de Colignyl. 14 tel. 2275

Geneeskundige Dienst
Van 7 Aug 12.30 t.m. 9 Aug. 07.00 Dr. Comperts, tel. 2497, b.g.g. tel. 2409

C. S. M.

Rederij
Zaterdag D. Gelderblom tel. 2486
Zondag P. W K. Zuiderent tel. 2950

Scheepsagentschap
Zaterdag 08.00 — 18.00 kantoor tel. 2458 — 2551
Van Zaterdag 18.00 — Zondag 08.00 W. Punt tel. 2269
Van Zondag 08.00 — Maadnag 08.00 W. R. Engelsman tel. 2304
Van 12.30 — 7.30 tel. 2276 P. Roest
Van 17.30 — 9 Aug. 7.30 J. Kraan tel. 2839

Weekend wacht Suffisantdorp
Gedurende dit week-end zal in dringende gevallen de heer Haddaway kunnen worden opgebeld onder No. 3133. B. g.g. nadere inl. tel. 2400.

Beursberichten

NEW YORKSE BEURS

New York. — Bij een levendige omzet opende de NY-beurs gisteren zwak op winstnemingen en andere verkopen. Bij het verdere verloop bleek een lichte verkoopsdruk voldoende om verdere dalingen te veroorzaken en tegen het slot trad er een omvangrijke verkoopsgolf op. De markt sloot dan ook gedrukt.

Aantal verhandelde fondsen 1233; hoger 195; lager 858; onveranderd 180; aandelenomzet 3.350.000; obligatieomzet $ 3.610.000.

De koersen luiden:

American Tel and Tel	172 1/4
Anaconda	39 3/8
Bethlehem Steel	75 1/8
Dupont de Nemours	133 1/4
General Electric	44 3/4
General Motor	80
Int. Tel and Tel	21 1/2
Snell Oil	56 1/4
Standard Oil of New Jersey	40
U.S. Steel	88 3/4

BEURS TE CARACAS

Caracas. — De beursnoteringen van Caracas, ons opgegeven door Maduro & Curiels Bank, luidden:

Cerveceria Caracas	Bs. 310.—
Banco Industrial	Bs 850.—
Electricidad Caracas	Bs 169.—
Avenida Bolivar (5de Em)	90 1/2 tot 90 3/4%

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)

17.30 Onder de Flamboyan 17.50 Gramophoonplaten 18.05 Cumpleaños Feliz 18.15 Dinermuziek 18.45 Nieuws 19.00 Boletin di noticia 19.30 Wat de handel biedt 20.45 Curom Juke Box. 21.00 Folklore de cinco Continientes 22.15 Dansmuziek 22.45 Nieuws en Sluiting.

Zondag.

9.00 R. K. Kerkdienstuitzending. 10.00 Zondagmorgenmelodie 11.30 Protestantse morgenwijding, 12.05 Lunchmuziek 12.30 Nieuws 12.45 Los Panchos 13.00 Bringing Christ to the Nations 13.15 Suiting.

15.30 Londens Promenade Concert 17.30 Voor de Katholieke jeugd 17.50 Philips-gramophoonplaten, 18.05 Cumpleaños Feliz 18.15 Dinermuziek 18.45 Nieuws 19.00 Boletin di Noticia 19.30 Zuid-Amerikaanse Hit-parade 20.00 Boeken vragen Uw aandacht 20.15 Concierto International 20.45 Licht intermezzo 21.00 Londense Studio Melodieën 21.30 Eventueel actualiteiten 21.45 Dansmuziek 22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

18.45 Rosario 19.00 Met de jarigen in de lucht 19.30 Hoorspel El Gato 19.45 Gevarieerde muziek, 20.30 Gevarieerd programma 22.00 Sluiting.

Zondag

10.00 Zondagmorgen-wijding 10.15 Klassieke muziek 11.15 Hindostaans kwartiertje 11.30 Vrolijke muziek. 12.00 Sluiting.

18.00 Sterren parade 19.00 Met de jarigen in de lucht 19.30 Populair Dansmuziek. 20.30 Dansmuziek. 22.00 Sluiting.

KELKBOOM (5.50 m.)

17.30 Opening 18.15 Kinderplaten 18.25 Voor de jarigen 18.30 Dinermuziek 19.00 Inter. Sport Roud Up 19.15 Muziek 19.45 Nieuws 20.00 Muziek 20.15 Peticiones 21.15 Muziek 21.30 Sluiting.

Zondag.

11.00 Opening 11.03 Klassieke muziek 12.00 Lunchmuziek 12.25 Nieuws 12.40 *12.45 Programma van Rey de Copas* 13.15 Muziek en 13.30 Sluiting.

17.30 Opening 17.33 Muziek 18.00 Populair favorites 18.25 Voor de jarigen 18.30 Dinermuziek 19.00 Muziek 19.45 Nieuws 20.00 Muziek 20.30 Dansmuziek 21.30 Sluiting.

AVROS (19 m.)

17.00 Voor en over de Indianen 17.15 Advertenties 17.30 Dansmuziek 18.00 Kent Gij Uw Land? 18.45 Nieuws 19.00 20.00 Advertenties 20.30 Radio Olympus 20.55 Nieuws en Sluiting .

Zondag

Lutheran hour. 17.15 Voor kinderen 17.30 Muziekale bievenbus 18.00 Lutherse Kerkdienst. 19.00 Nieuws 19.15 Sportjournaal 19.45 Operetteklanken 20.00 Zoeklicht op Nederland 21.00 Sluiting.

P.C.J.

18.37 Ouverture. 18.42 Quizz-programma 19.02 Nieuws. 19.17 Nederlandse Dansorkesten 19.30 Nederlandse Kroniek: 19.40 Zomeravond-Amusement in Loosdrecht 20.10 Ned. Dansorkesten. 20.23 Voor de West. 20.55 Avondgebed 20.58 Sluiting.

Zondag:.

18.27 Protestantse Studiodienst. 1857 Sport 19.02 Nieuws 19.12 Zondagavond-Serenade" 19.32 Artistiek Dagboek, 19.45 Het Concertgebouw Orkest olv. Eduard van Beinum 20.46 Sport 21.28 Sluiting.

WAAR HALEN WIJ BENZINE

Dit week-end zijn de volgende benzinestations geopend:

Dario Cardoze	Luna Park
H. Galmeyer	Cerito
Servicenter	Van Engelen
J. R. Elsevier	Gasparito
J. Isa	Stoppelweg
H. J. Scheidelaar	Mundo Nobo
Edelbron	De Ruyterkade
W. H. Winkel	Hendrikplein
A. Rosa	Hato

ALLE VRIENDEN, KENNISSEN, COLLEGA'S EN LEERLINGEN
Hartelijk vaarwel
KEES SENGERS.
a/b. s.s. LUCANIA.

Hoe een dorpsmeisje de eerste vrouwelijke studente van Nederland werd

Aletta Jacobs, strijdster voor de rechten van de vrouw, baande een weg voor het nageslacht

(Va een medewerker in Nederland)

De herdenking van de dood van Aletta Jacobs, die thans vijfentwintig jaar geleden — op 10 Augustus 1929 — te Baarn in Nederland overleed, roept herinneringen op aan de strijd, welke de vrouwen in de laatste honderd jaar hebben gevoerd om een sociale positie te verwerven, die gelijkwaardig is aan die van de man. Het is natuurlijk onjuist in de persoon van Aletta Jacobs de belichaming te zien van de gehele vrouwenbeweging in Nederland, want elke beweging groeit uit de geest van de tijd. Maar het zegt niettemin heel veel, dat een kwart eeuw na haar overlijden en honderd jaar na haar geboorte — op 9 Februari 1854 — haar naam terstond in verband wordt gebracht met de emancipatie van de vrouw. Nog zijn de vrouwen voor de Nederlandse wet niet in alle gevallen de gelijken van de man. Bij haar huwelijk verliest de vrouw nog een groot gedeelte van haar handelingsbevoegdheid; de lonen en salarissen van mannen en vrouwen zijn ongelijk en er bestaat strijd over de positie van de gehuwde ambtenares. Maar talrijke vrouwen, die thans de lampen brandende houden, zullen toch met eerbied de naam herdenken van Aletta Jacobs, die de weg baande voor de intellectuele opleiding van de vrouw en gestreden heeft voor het vrouwenkiesrecht.

Thorbecke's laatste regeringsdaad ontsloot haar het doktersberoep

Aletta Henriëtta was het achtste kind van de elf van dokter Jacobs te Sappemeer. De vraag: „Wat wil je later worden?" werd haar nooit gesteld, maar wanneer iemand dit aan een van haar broers vroeg, antwoordde Aletta ongevraagd: „Dokter, zoals vader." Doch toen zij de lagere school achter de rug had, zonden haar ouders hun kleine, kittige dochter naar een kostschool voor jongedames om er beschaafde omgangsvormen te leren. Zij hield het er twee weken uit, toen was zij er met geen stok meer heen te krijgen. Zij kwam in de huishouding, maar las meer dan zij huishield en haar ouders besloten dat zij bij een modiste in de leer moest gaan. Het kind werd letterlijk ziek van de ontelbare meters strookjes, welke zij met de hand moest zomen, omdat de haute couture van Sappemeer nog geen naaimachine rijk was.

Intussen had mevrouw Storm-van der Chijs bereikt, dat meisjes tot het examen voor leerling-apotheker konden worden toegelaten. In 1870 slaagde Aletta voor dit examen, maar zij verloor haar oorspronkelijk doel niet uit het oog. Zij begon te werken voor het toelatingsexamen tot de universiteit, alhoewel nog nooit een Nederlandse vrouw een academische studie had gevolgd. „Ik was een naïef dorpskind, met zucht tot studeren, en het beroep van dokter trok me aan. Ik vond doodgewóón, wat anderen moedig vonden," zei Aletta later zelf hierover.

Zij werd als toehoorster toegelaten tot de H.B.S. te Sappemeer, tot zij vernam, dat het diploma van apotheker-leerling vrijstelling gaf voor het toelatingsexamen tot de universiteit. Eigenmachtig schreef zij aan minister Thorbecke of zij tot de universiteit kon worden toegelaten. Zij had haar verzoek tot een man met een minder vooruitziende blik dan Thorbecke kunnen richten. Want in een tijd, waarin de mannen van mening waren, dat de vrouw thuishoorde in het gezin en zich bescheiden buiten de studie en de politiek moest houden, waarvan zij toch geen verstand had, gaf deze vooruitstrevende, principiële politicus aan Aletta toestemming gedurende één jaar de lessen aan de Groningse universiteit te bezoeken.

De eerste vrouwelijke arts

Een golf van verontwaardiging ging door het land. De pers gaf verbolgen commentaren en Aletta's broers schreven aan hun vader, dat hij zijn dochter deze kuren maar eens voorgoed moest afleren en haar achter de wastobbe moest zetten. Leidse studenten hitsten de Groningers op haar het leven ondraaglijk te maken, doch haar Groningse collega's namen het ridderlijk voor haar op en dienden de Leidenaars op waardige wijze van repliek.

Toen haar proefjaar was verstreken, richtte Aletta zich andermaal tot minister Thorbecke met het verzoek haar studies te mogen voortzetten. Als teken, dat zij het voorrecht, hetwelk zij hem had gevraagd, waard was, zond zij hem de bewijzen van enkele met succes afgelegde tentamina, voor welke zij in recordtijd was klaargekomen. Wanneer de hoog vereerde staatsman niet enkele dagen vóór zijn dood als laatste bestuursdaad vanaf zijn ziekbed in 1872 de definitieve toestemming voor het voortzetten van de universitaire studie zou hebben verleend, was alle moeite van Aletta Jacobs misschien nog vergeefs geweest.

Op 3 April 1878 deed zij haar artsexamen te Amsterdam en op 18 Maart 1879 promoveerde zij als eerste „doctor feminini generis" (dokter van het vrouwelijk geslacht) aan de universiteit van Groningen, waar zij haar studies was begonnen.

Onbewust, door haar eigen roeping te volgen, had zij een weg gebaand voor velen. Eerst voor haar zusje Charlotte, die in 1881 de eerste apothekeres werd in Nederland. Tien jaar later waren er in Nederland achtendertig afgestudeerde vrouwen en in 1939 bedroeg hun aantal vierhonderdvijfenzestig.

Vrouwenkiesrecht

De studiereis, welke Aletta Jacobs na haar promotie naar Engeland maakte, is voor haar verdere leven van beslissende betekenis geweest. Hier maakte zij kennis met een militante vrouwenbeweging, die alles, wat op dit gebied in haar vaderland door Betsy Perk, Mina Kruseman en Mina Drucker was verricht, in de schaduw stelde. Hier leerde zij vrouwen kennen, die met een woede en een bandeloosheid, waarvoor de mannenwereld de Engelse vrouwen niet in staat had geacht, om sociale en politieke rechten vochten.

Terwijl zowel in Duitsland als in Frankrijk zich vrouwenbewegingen ontwikkelden, die het gevolg waren van de technische vooruitgang, welke na 1870 overal in Europa een sociale omwenteling inluidde, grepen de vrouwen in Engeland naar hun paraplu's om de mannen op hun bestaan opmerkzaam te maken. Zij verstoorden vergaderingen, werden gearresteerd en gevangengezet en gingen in de cellen in hongerstaking.

Het stemrecht was slechts een uiterlijkheid. Het ging de vrouwen om meer sociale gelijkstelling, vakopleiding, ontwikkelingsmogelijkheden en sociale bescherming.

Men moet zich de wereld van het einde van de Frans-Duitse oorlog tot het begin van deze eeuw voor de geest halen, wanneer men de volle betekenis van de vrouwenbeweging wil begrijpen. De mannen prijkten met lange baarden en draaiden met een fors gebaar hun grote snorren op ten teken van hun mannelijk overwicht, terwijl de vrouwen waren gesnoerd in nauw sluitende corsetten en voortdurend er op bedacht moesten zijn, dat zij binnen de enge perken van het „fatsoen" bleven. De vrouw moest schuchter en verlegen zijn, terwijl de man fors en agressief kon optreden. De toenmalige maatschappij wenste, dat het meisje welopgevoed was, maar onwetend, onzeker in haar optreden en onpraktisch, om zich in het huwelijk willoos door de man te laten vormen en leiden. Zij werd bewaakt en geen ogenblik alleen gelaten. Elk boek, dat zij las, werd gecontroleerd en wanneer zij naar de dans- of muziekles ging, werd zij gehaald en gebracht.

Is het wonder, dat een vrouw als Aletta Jacobs, die door haar eigen

(Vervolg elders in dit blad)

Dr Aletta Jacobs als bejaarde vrouw te midden van vriendinnen en familieleden.

Geen smaak zonder speeksel

Sinds lang weten de geleerden, dat er een stof bestaat, phenylthiocarbamide geheten, die voor sommige mensen een bittere smaak heeft, terwijl anderen er niets aan proeven. Dit is op zichzelf al vreemd, maar nog gekker is, dat dit aan het speeksel blijkt te liggen. Men heeft bij vijfendertig studenten, die zich als vrijwilligers voor deze niet al te smakelijke experimenten hadden beschikbaar gesteld, allereerst nagegaan, of zij „proever" dan wel „niet-proever" waren. De verhouding was 26—9. Toen heeft men hun tong drooggeblazen met een soort haar droogmachine en er een druppel van het vreemde goedje, in water opgelost, opgebracht. Resultaat: niemand proefde iets. Vervolgens bracht men op hun gedroogde tongen wat van die stof, maar nu opgelost in speeksel van een ander. Het deed er niet toe, of die ander een „proever" of een „niet-proever" was: niemand merkte iets van bitterheid. Maar als men het oploste in hun eigen speeksel en het dan op hun droge tong bracht, trokken de „proevers" lelijke gezichten. Het is dus niet zozeer het smaakzintuig maar het speeksel, dat uitmaakt of men phenylthiocarbamide proeft. En het moet het eigen speeksel zijn!

„Het speeksel is bij de mensen vermoedelijk even verschillend als de vingerafdrukken", zeggen de geleerden, die deze proeven deden. Merkwaardig was, dat ook bij oplossingen van saccharine en van gewoon zout het speeksel een rol blijkt te spelen. Want vele mensen (niet alle) proeven deze stoffen niet, als men hun tong tevoren heeft drooggemaakt. Wat weten we toch nog weinig van de gewone dingen in ons lichaam!

VERS VAN DE PERS

FOCUS 15

De 15e aflevering van Focus biedt weer genoeg interessante leesstof. Wij vinden er een lezenswaardige beschrijving van de Sixtomat x3 belichtingsmeter, in het bijzonder daarvan de kleur temperatuurmeter, die op de rug van dit apparaat is aangebracht. Een voortreffelijk hulpinstrument, dat hier nog maar weinig bekend is. Enthousiast is de Focusstaf over de Agfa Isolette III met de Solinar f 35. Hiervan zegt het blad, dat zij deze lens zonder voorbehoud kan aanbevelen.

Tegelijk met de Solinar werd onderzocht een Tessar f 2.8 uit de Oost-zône die bij de prestaties van de Solinar f 3.5 ten achter bleef.

De hoekscherpte bij de Tessar was minder, terwijl de Solinar door het vrijwel afwezig zijn van de rest-fouten de aandacht trok. Eveneens laat Focus zich waarderend uit over de Zeiss Ikon Super Ikonta, beide toestellen zijn in deze kolommen reeds beschreven.

Voorts vermeldt Focus enkele tips welke er toe leiden om gemakkelijk de verlengingsfactor te kunnen bepalen bij gebruik van tussenringen voor de makro-fotografie. Lezenswaardig is de rubriek voor de beginners, waarin wij een artikel aantreffen over de grensverschuiving van de diepteschepte bij gebruik van een kleiner diafragma. Voorts de bekende rubrieken zoals Bouwen en Breken, Analyse der Platen, enz.

Den Haag wil randgemeenten geheel of gedeeltelijk annexeren

Haagse bevolkingsdichtheid hoogste in den lande

(Van onze Haagse correspondent)

B. en W. van Den Haag hebben aan de raad van deze gemeente voorgelegd een voorstel tot grenswijziging, dat inhoudt, dat de gemeenten Rijswijk, Voorburg en vermoedelijk ook Leidschendam geheel zouden verdwijnen en voorts, dat kleine gedeelten van de gemeenten Wassenaar, Nootdorp en Wateringen bij Den Haag zouden worden getrokken.

Het Haagse college lanceert dit plan niet omdat het voor annexatie op zichzelf genomen zo geporteerd is, doch omdat de belangen van de agglomeratie Den Haag in haar geheel grenswijziging noodzakelijk maken.

Woningvoorziening dreigt spaak te lopen

Naar het oordeel van B. en W. van Den Haag zou bij het uitblijven van de voorgestelde grenswijziging het onmogelijk worden een bestuursbeleid te voeren, gericht op een harmonische coördinatie van de belangen van de onderdelen der agglomeratie en op een efficiënte voorziening in haar behoeften. Een ander argument voor de grenswijziging is, dat de woningvoorziening binnenkort spaak dreigt te lopen. De reconstructie van de Haagse binnenstad en de sanering van slechte woonwijken op groter schaal dan tot dusverre het geval was, worden zonder grenswijzigingen onuitvoerbaar. Voorts is men van mening, dat bij de huidige situatie het scheppen van voldoende gelegenheid tot actieve en passieve recreatie op de daarvoor het best geschikte terreinen niet verzekerd is. Hetzelfde geldt voor de aanleg van begraafplaatsen. Ook kan zonder grenswijziging geen doelmatige coördinatie van de aanleg der verkeerswegen in de agglomeratie verkregen worden. Tenslotte wordt ter ondersteuning van het voorstel aangevoerd, dat zowel de belangen van de tuinbouw als die van de industrie door de huidige gemeentelijke gebiedsindeling geschaad worden.

Met dit raadsvoorstel hebben B. en W. van Den Haag voor de zesde maal in de laatste vijftig jaar het vraagstuk van de grenswijziging aan de orde gesteld. Het probleem, dat nog steeds niet bevredigend werd opgelost, is thans klemmender dan ooit tevoren. De bevolkingsdichtheid van Den Haag is verruit de hoogste in den lande. De het dichtst bevolkte gemeenten zijn Groningen met 5029 inwoners per km2, Dordrecht met 5468 inwoners, Amsterdam met 5880 inwoners en tenslotte Leiden (met Warmond) met 7425 inwoners. Ver daarboven uit gaat echter nog Den Haag met 8928 inwoners per km2. In alle gemeenten, die in 1930 een bevolkingsdichtheid hadden van meer dan 6000 inwoners per km2, heeft in de loop van de laatste kwarteeuw vermindering van de bevolkingsdichtheid door gebiedsuitbreiding plaats gevonden behalve in 's-Gravenhage.

Het thans aan de Haagse raad aangeboden voorstel valt in grote trekken samen met de reeds in 1931 en 1946 voorgestane grens, echter met één belangrijke uitzondering. Men wil nu namelijk niet alleen de gemeente Voorburg en Rijswijk bij Den Haag voegen, doch ook de gemeente Leidschendam in de grenswijziging betrokken zien. Dit laatste wordt nodig geacht met het oog op de ontwikkeling van de gehele agglomeratie tussen de jaren 1965 en 1970 Zou men van dit punt afzien uit beleidsoverwegingen, dan lijkt het onvermijdelijk, dat over een tiental jaren wederom een poging tot grenswijziging ondernomen zal moeten worden.

Het huidige beloop van de grenzen der gemeente Den Haag heeft een onharmonische ontwikkeling van de stad tengevolge gehad, een ontwikkeling namelijk in hoofdzakelijk Zuidwestelijke richting. Daardoor moesten de veengronden in de polders, welke voor bebouwing in aanleg en exploitatie kostbaarder zijn, eerder worden gebruikt dan de veel dichter bij het centrum gelegen en meer geschikte kleigronden onder Voorburg en Rijswijk. Bovendien kwamen hierdoor de tuinbouwgronden, die anders voor bebouwing gespaard hadden kunnen worden, in het gedrang.

Inmiddels geschiedde de uitbreiding op het gebied van de aangrenzende gemeenten zodanig, dat de bebouwing steeds nauwer ging aansluiten bij die van Den Haag en veel meer het karakter droeg van die der overige stadswijken dan van die der oude dorpskernen.

Bij vroegere pogingen tot grenswijziging kon men wellicht nog menen, dat het argument van onvoldoende bouwgrond in de toekomst tot op zekere hoogte op gissingen berustte, doch dit kan thans niet meer worden volgehouden. Het raadsvoorstel wijst in dit verband op de resultaten van verschillende onderzoekingen, welke de laatste jaren hebben plaats gevonden, zoals het Interimrapport over de agglomeratie Den Haag van de Rijksdienst voor het Nationale Plan. Objectief staat thans vast, dat er binnen een zeer beperkt aantal jaren binnen de huidige Haagse gemeentegrenzen in het geheel geen gronden voor de stadsuitbreiding meer beschikbaar zullen zijn; ook de minder goede en minder gunstig gelegen bouwgronden zijn reeds aan snee gekomen en zullen binnen luttele jaren volkomen verbruikt zijn.

Opgemerkt wordt voorts, dat in de agglomeratie van geheel samengegroeide gemeenten de geleding in stadsdelen en wijken geen samenhang meer vertoont met de min of meer toevallige gemeentegrenzen. Hoewel Voorburg en Rijswijk stellig een eigen gemeenschapsleven hebben, kan dit toch het beeld der werkelijkheid niet verhullen, namelijk, dat deze gemeenten twee delen van de agglomeratie zijn geworden en wel overwegend woonwijken, waarvan de inwoners voor hun arbeid, ontwikkeling, recreatie, gezondheidszorg enz., grotendeels zijn aangewezen op de centrumgemeente. Ook laat het structuurplan van Dudok met één oogopslag zien, dat het wegenstramien zich evenmin aan de huidige grenzen stoort.

B. en W. van Den Haag motiveren tenslotte uitvoerig waarom samenvoeging van de verschillende gemeenten een betere oplossing biedt dan samenwerking krachtens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, dan de vorming van een district van verschillende gemeenten en dan samenwerking der verschillende gemeenten bij uitbreidingsplannen.

Langs de weg van territoriale decentralisatie binnen de vergrote gemeente Den Haag zou men de bezwaren tegen de annexatie kunnen verminderen. Gedacht wordt aan de instelling van Gemeenschapsraden, waarbij gewezen wordt op de regeling, welke voor Zuilen getroffen is bij de grenswijziging van Utrecht.

Bij de voorbereiding van hun raadsvoorstel hebben B. en W. van Den Haag zich in belangrijke mate doen bijstaan door prof. mr. D. Simons, hoogleraar in de bestuurswetenschappen aan de Nederlandse Economische Hogeschool.

Zoals bekend heeft burgemeester Schokking bij de jongste begrotingsbehandeling reeds een annexatieplan van Den Haag in het vooruitzicht gesteld. Verwacht mag worden, dat het voorstel Medio September bij de gemeenteraad in openbare behandeling zal komen.

Grepen uit de geschiedenis

Tovenarij op de Bovenwinden

Vijftig jaar geleden werd Sint Maarten opgeschrikt door een obeah-geschiedenis. Obeah is verwant aan tovenarij, oplichterij, boerenbedrog, kwakzalverij en dergelijke en speculeert op de goedgelovigheid, misschien meer nog op de bijgelovigheid van de eenvoudige mensen. De Obeahman is de moderne West-Indische uitgave van de Afrikaanse medicijnman. Obeah heet in het Papiaments bruha en obeahman hacidor di bruha.

Obeahman eet kippen en verkondigt orakeltaal

Op zekere dag kwam er een boot uit Nevis, een toenmaals beruchte obeahnest, op St. Maarten, terwijl niemand wist, waarheen deze boot zich verder zou begeven. De schipper van deze bark vroeg onmiddellijk naar een hooggeplaatst Gouvernementsambtenaar, die geheel tegen zijn gewoonte aan boord ging en toen de kapitein bleek voor zaken gekomen te zijn, gaf deze heer hem te verstaan, dat hij geen handelsman was maar ambtenaar en verwees hij verder de kapitein naar een handelsman op St. Maarten, die Nevis kende.

De gewichtigste persoon aan boord van dit schip was een obeahman. Deze hield zich zorgvuldig verborgen en liet zich slechts zien aan enkele ingewijden en natuurlijk aan de geachte clientèle, die zijn bezoek smachtend had tegemoet gezien. Hij heeft hun hoofden gewassen (waaronder geleerde hoofden), verborgen schatten aangewezen, waarnaar men later is gaan graven (de schatten waren blijkbaar niet groot genoeg voor de man om er zelf op af te gaan), hij heeft hanen en bokken orakeltaal laten spreken, en deed zich te goed aan gebraden kippetjes en cognac en voor men het wist, was hij verdwenen.... met de nodige dollars. Je kan tenslotte als tovenaar ook niet van de wind leven, hoewel mij dit nu juist een economisch stuk tovenarij zou lijken.

Het zaakje lekte uit; er werd bekend, wie de tovenaar bezocht had en de ontdekten waren natuurlijk woedend, dat nu iedereen wist wat voor bijgelovige kerels ze waren.

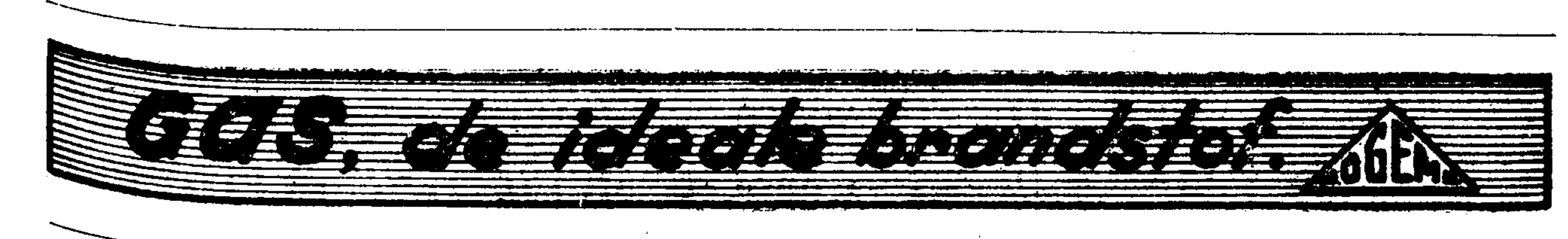
Men kan natuurlijk niet alles geloven, maar er gaan sterke verhalen over de suggestieve invloed van die obeahmannen op hun slachtoffers. Hele scholen zijn door obeah bevolkt, andere ontvolkt; ambtenaren, die men weg wilde hebben, trachtte men met obeahmiddelen weg te krijgen. Als een nieuwe boot niet van de helling wilde lopen, zat er obeah achter; voor een dollar kon men een onfeilbaar middel krijgen om processen te winnen (en als men ze tóch verloor, lag het natuurlijk weer aan de werking van een andere obeahman, machtiger dan de Uwe).

Zo ging het ook op St. Maarten. Een gehuurde anti-obeahman ageerde contra de Nevisman. De partij die door de Nevisman geholpen werd strooide nu openlijk zout en enkele andere ingrediënten op de treden van het raadhuis te Philipsburg, maar de partij van de Nevisman won tóch. Hij was dus machtiger dan de anti-obeahman van de tegenpartij. Wat wilt u eenvoudiger.

Deze tovenaars waren gevaarlijke lieden en schrokken voor geen enkele misdaad terug. Vandaar de grote angst van de mensen voor hen. Niemand dorst een obeahman aan te brengen bij het gerecht uit angst voor wraak. Het is dan ook niet gemakkelijk voor een Gouvernement dit gespuis uit te roeien. Er bestaan nog steeds van die kerels en menigeen, die een klein eiland verlaat om naar een ander eiland te reizen, zogenaamd om een dokter te raadplegen, gaat in werkelijkheid naar een obeahman.

M.D. Latour O.P.

Antigua. — De Toeristen Commissie van dit eiland rapporteert een uitmuntend winter- en zomerseizoen. Zowel het Antigua Beach Hotel als het White Sands Hotel zijn bezig met uitbreidingen van hun bedrijf.

De sociale taak van de ingenieur in de ondernemingen

Samenleving volgt even strenge wetten als de techniek

(Van onze Haagse correspondent)

Het internationale congres van katholieke ingenieurs, dat vorige week in Delft is begonnen, houdt zich bezig met de verantwoordelijkheid van de ingenieur t.a.v. de menselijke verhoudingen in de verschillende soorten bedrijven. Hoe die verantwoordelijkheid in de private ondernemingen — bedrijven van maximaal 5 à 600 man — onder leiding van de eigenaar omschreven dient te worden, heeft het Duitse „Katholischer Akademikerverband" onderzocht. Daar zijn twee rapporten uit voortgekomen, hedenmorgen uitgebracht door prof. dr. ing. A. Dörnen en dr. ing. E. Hiller.

Private onderneming

Het rapport van prof. dr. ing. A. Dörnen houdt zich bezig met de taak van de directeur-eigenaar. Zijn bedrijf mag niet groter zijn dan één man kan beheersen en moet zo groot zijn, dat het door normale prestatie de normale opbrengst bereikt. Het welzijn van de onderneming hangt geheel van de eigenaar af; dat stelt hem hoge eisen, maar hij heeft de voordelen van een gemakkelijk persoonlijk contact. Het is goed, als hij persoonlijke belangstelling voor zijn personeel heeft, het is ook goed als zijn vrouw, buiten de zakelijke aangelegenheden om, aandacht schenkt aan de huiselijke omstandigheden van het personeel, ook als zijn kinderen althans enkele jaren dezelfde school bezoeken als de kinderen van het personeel.

Het rapport stelt, dat de eigenaar alle verantwoordelijkheid draagt, maar dat het niettemin goed is als hij oor heeft voor initiatieven en adviezen van de werknemers: komt men niet tot eensgezindheid, dan is zijn mening doorslaggevend. Voor arbeidersgeschillen is een arbitrage-instantie wenselijk, onafhankelijk van beide partijen, en geen tussenkomst van de vakbond die altijd de partij is van de werknemer.

Vervolgens bespreekt het rapport de vraag, of de leider ingenieur dan wel econoom dient te zijn; dat hangt dan af van de aard van het bedrijf.

Tenslotte komt de verantwoordelijkheid van de directeur-eigenaar tegenover de hele bedrijfsgemeenschap ter sprake Prof Dörnen zou in dat verband wel enig toezicht namens die gemeenschap wensen, maar, zegt hij, wie zou het moeten uitoefenen? Wel meent hij, dat de arbeidsgemeenschap het recht heeft te eisen, dat slechts iemand, die bewezen heeft over de nodige capaciteiten te beschikken, aan het hoofd van een bedrijf mag komen; op dit punt acht hij echter verschil van mening mogelijk.

Het rapport van dr. ing. E. Hiller houdt zich bezig met de positie van de ingenieur in de private ondernemingen: de ingenieur, die zelf werknemer is, maar krachtens zijn positie tussen werkgever en werknemers instaat. Hij heeft een tweeledige taak: technisch en economisch is zijn functie gericht op de rationele productie; sociaal gezien heeft zij betrekking op het samen zijn van de arbeiders.

Het rapport analyseert dan de menselijke verhoudingen in de bedrijven, de menselijke atmosfeer die hoofdzakelijk ontstaat op de punten, waar leiding en ondergeschikten elkaar ontmoeten, en daar bevindt zich doorgaans juist de ingenieur. Om zijn sociale taak goed te vervullen moet de ingenieur weten, dat het leven in gemeenschap naar even strenge wetten luistert als de techniek. De kennis van de wetten van de arbeid vraagt evenveel inspanning als het verwerven van technische kennis het vermogen om met mensen om te gaan komt niet aangewaaid. De ingenieur zal er veel tekortkomingen en innerlijke hinderpalen voor moeten overwinnen.

Zijn taak wordt nog zwaarder, gevaarlijk zelfs, wanneer de leiding van de eigenaar niet ideaal is, slechts uit op winstbejag. Voor de katholieke ingenieur wordt de taak bovendien ook moeilijker in het ongodsdienstige bedrijf, omdat men van de principiële méér verwacht.

De Naamloze Vennootschap

Het rapport over de katholieke ingenieur in de naamloze vennootschappen, door Spanje samengesteld, is, eveneens hedenmorgen, uitgebracht door prof. E. Laporte Saenz. De ingenieur kan in de N.V. directeur zijn of ondergeschikt, maar ook als directeur is hij afhankelijk van de vergadering van aandeelhouders, die ingrijpende beslissingen kan nemen. Door zijn houding kan hij niettemin aanzienlijke invloed uitoefenen. Hij zal nauwkeurig al zijn verplichtingen in acht moeten nemen, ook als de eisen, die sociale rechtvaardigheid en naastenliefde stellen, niet samenvallen met de opvattingen van de meerderheid der aandeelhouders, die somtijds de onderneming opzettelijk en anoniem een bepaalde richting uitstuurt.

Twee dingen moet de ingenieur daarbij in het oog houden: enerzijds moet hij met volstrekte eerlijkheid en loyauteit de gerechtigde belangen van de onderneming behartigen; anderzijds moet hij hechte trouw betrachten jegens al zijn verplichtingen, met een bijzondere zorg voor de sociale rechtvaardigheid op de eerste plaats en de naastenliefde als dat nodig is. Het rapport detailleert die verplichtingen nader en geeft aan, dat zij in een bepaalde mate ook voor de ondergeschikte ingenieur gelden.

De verplichtingen van de ingenieur jegens de ondergeschikten vat het rapport als volgt samen: het doen waarderen van de arbeid, het in acht nemen van de verdelende rechtvaardigheid, het verdedigen van de gewettigde belangen van de werknemers en het ontwikkelen van de christelijke verhoudingen. Ook daarvan worden een aantal practische punten gegeven.

Het rapport gaat dan nog in op een aantal practische moeilijkheden.

Deining in de voetbalwereld

Zuidelijke eerste klassers beraden zich over koers

Utrecht. — Te Tilburg is een vergadering gehouden van enkele Zuidelijke eerste klassers. Hier zijn informatieve besprekingen gevoerd over hetgeen door de eerste klassers moet worden gedaan met betrekking tot de koerswijziging van de K.N.V.B. Men kwam eenstemmig tot het besluit onmiddellijk contact op te nemen met alle eerste klassers, die zich hebben uitgesproken voor het semi-professionalisme.

Clubs dragen grote financiele lasten

Overeenkomstig dit besluit is dezer dagen te Utrecht onder leiding van de voorzitter van de B.V.V., de heer W. J. A. Pöpplein een vergadering gehouden, waarop vrijwel alle eerste klassers vertegenwoordigd waren. De heer Pöpplein betoogde, dat het nu meer dan tijd is waakzaam te zijn voor de belangen van de eerste klassers en vooral te zorgen niet achter de feiten aan te lopen. Hij was van oordeel, dat er van de clubs grote financiële verantwoordelijkheid wordt gevraagd.

„Wij zijn voor de noodzakelijkheid geplaatst een groter aantal wedstrijden dan tot nu toe het geval was, te spelen. Wij willen meewerken", aldus de heer Pöpplein, „aan de totstandkoming op korte termijn van een hoofdklasse, maar dit moet mogelijk worden gemaakt, zonder dat dit voor een aantal eerste klassers een financiële debacle zal betekenen". Hij deed de vergadering het voorstel het daarheen te trachten te leiden in het aanstaande seizoen te komen tot drie eerste klasse-afdelingen, d.w.z. twee afdelingen van 17, en een afdeling van 18 elftallen, en uit deze drie afdelingen voor het seizoen 1955/56 een hoofdklasse te formeren van 18 elftallen. Na een levendige gedachtenwisseling werd dit voorstel met algemene stemmen aangenomen. De vergadering toonde zich voorstander van een landelijke competitie-indeling in plaats van een, zoals door de K.N.V.B. is ingesteld, regionale indeling. De voorzitter stelde op de voorgrond, dat de eenheid in de bond bewaard dient te blijven, waardoor het noodzakelijk zal zijn aan de belangen van het lagere voetbal tegemoet te komen.

Uit de vergadering werd een werkcommissie benoemd, die volmacht heeft, zodra ir H. F. Hopster, de voorzitter van de K.N.V.B., in Nederland terug is, volgens het uitdrukkelijk verlangen van de vergadering te trachten in de komende competitie tot de genoemde indeling te komen. Deze commissie bestaat uit de heren W. J. A. Pöpplein (B.V.V.), C .Kieboom (Feyenoord), H. J. van Dalen (Enschedé), terwijl voorts een plaats wordt opengehouden voor een vertegenwoordiger van Be Quick.

Britse politieman verdedigt zich

Londen. — Naar verluidt, zal de Britse regering de Poolse klachten over bruut optreden van de Britse politie, die verleden week Zaterdag een Poolse verstekeling van het Poolse vrachtschip „Jaroslaw Dabrowski" haalde, verwerpen. Men zei, dat aan boord van het Poolse schip een Britse politieman van zijn gummistok gebruik had gemaakt om zich te verdedigen, toen de bemanningsleden dreigend naar hem toekwamen en een zeeman hem sloeg.

De staking woedt voort

Hamburg. — De stakingsleiders in Hamburg staan erop, dat de water- en gasvoorziening volkomen wordt stopgezet. Het vervoer in de stad staat stil sinds Woensdagochtend. Iemand van de gasfabriek zei, dat de gasdruk lager is dan ooit. Nog niet bekend was, in hoeverre het waterpersoneel gehoor geeft aan de vakbonden. Het personeel staat voor de keuze, of de gehele voorziening te staken, of normaal door te werken om technische redenen.

In Keulen werd vanochtend gedurende enige uren een solidariteits-staking gehouden door de buschauffeurs.

Tussen neus en lippen

Eisenhower's Post

President Eisenhower ontvangt gemiddeld 25000 brieven per week van Amerikanen uit het gehele land. Uit deze brieven, waarvan voor de president uittreksels worden gemaakt, krijgt hij een indruk van het oordeel van de doorsnee-Amerikaan over de verschillende binnen- en buitenlandse problemen. Een groot aantal brieven beantwoordt de president zelf.

Hoe hebt uhetgevonden?

Het Noorse ministerie van Verkeer heeft een opinie-onderzoek ingesteld. Elke toerist, die Noorwegen verlaat, wordt gevraagd, waarom hij naar Noorwegen kwam, waar hij allemaal geweest is, wat hij prettig en wat hij minder aangenaam heeft gevonden. Bovendien wordt de toerist gevraagd naar zijn mening over de Noorse hotels, treinen, taxi's en douane-contrôle.

Zoet houden

De Hongaarse regering heeft besloten meer versnaperingen voor de bevolking beschikbaar te stellen en ook de kwaliteit van het snoepgoed te verbeteren.

Een zeldzame inboorling van Nederlands Guyana.

Tegen bureaucratie

De 55-jarige Indiër C. L. Kaital, die vroeger te Londen voorzitter is geweest van de Indische commissie van het ministerie voor Pensioenen en onlangs is afgetreden als directeur van het orgaan voor de arbeidersverzekering van de regering van India, is te New Delhi bij wijze van protest tegen „despotische bureaucraten" een „zelfzuiveringsvasten" begonnen. In een brief aan premier Nehroe verklaarde hij, dat het administratieve apparaat „de vrijheid van Indië zal ontluisteren en tot onheil zal strekken voor het land".

Prof. Cort uitgewezen

Hij ontdook in Amerika de dienstplicht

Londen. — De 26-jarige Amerikaanse professor dr Joseph H. Cort, wiens verblijfvergunning in Engeland niet is verlengd en die niet naar de Verenigde Staten wil terugkeren, heeft met zijn echtgenote politiek asyl in Tsjechoslowakije gekregen. Dr Cort, die reeds drie jaar doceerde aan de universiteit van Birmingham in Engeland, kon geen verlenging van zijn verblijfsvergunning krijgen, omdat hij zijn Amerikaanse staatsburgerschap zou verliezen, als hij niet naar de Verenigde Staten terugkeerde om zich te verantwoorden tegenover beschuldigingen van ontduiking van de dienstplichtwet.

Cort had de Britse autoriteiten politiek asyl gevraagd, omdat hij in de Verenigde Staten vervolging wegens zijn politieke overtuiging vreesde. De Britse autoriteiten meenden echter, dat zijn leven en vrijheid niet in gevaar waren.

De Labour-afgevaardigde Wedgwood Benn bracht de zaak dezer dagen in het Lagerhuis. Hij deelde mede een brief ontvangen te hebben van Cort, waarin deze zegt, dat de Tsjechoslowaakse regering „het hem mogelijk maakt zijn medisch onderzoek voort te zetten". Benn verklaarde, dat een Amerikaanse Congres commissie. een onderzoek had ingesteld naar communisme op Amerikaanse universiteiten en dat vele van Corts vrienden hun betrekking verloren hadden. Ook Cort vreesde een slachtoffer te worden. Wegdwood Benn noemde het de ironie van het lot, dat dr Corts vader indertijd wegens de rovlutie Rusland verliet en dat zijn zoon nu naar een communistisch land teruggedreven wordt door laaggeestig optreden var mensen in de Westelijke wereld.

Sir Hugh Lucas Tooth, de parlementaire secretaris van het ministerie van binnenlandse zaken, verdedigde het optreden van de regering en zeide, dat het nodig is vast te houden aan de mogelijkheid van terugzending, aangezien de enige sanctie van de regering bij het controleren van vreemdelingen deportatie op bevel van de minister van binnenlandse zaken was. Hij hield vast aan de opvatting, dat Corts aanspraak op asyl in Engeland niet aan de gestelde voorwaarden voldeed.

Berlijn. — De Vrije Democratische Partij eist het aftreden van de Westduitse minister voor al-Duitse vraagstukken, Kaiser, omdat deze zich vier jaar geleden garant had gesteld voor dr John.

Sovjet-macht aangetast

Russische critiek op ijzer-industrie

Moskou. — In de Sovjet-pers wordt krachtige critiek uitgebracht op de Sovjet-Russische ijzer- en staalindustrie. Genoemde critiek is te lezen op de voorpagina's van onder andere „Prawda", „Izvestia", „Troed" en „Komsamolskaja Prawda".

Men geeft uitdrukking aan bezorgdheid over tekortkomingen in een industrie, die de basis vormt van de Sovjet-macht en waarvan de landbouw en de productie van gebruiksgoederen afhankelijk is.

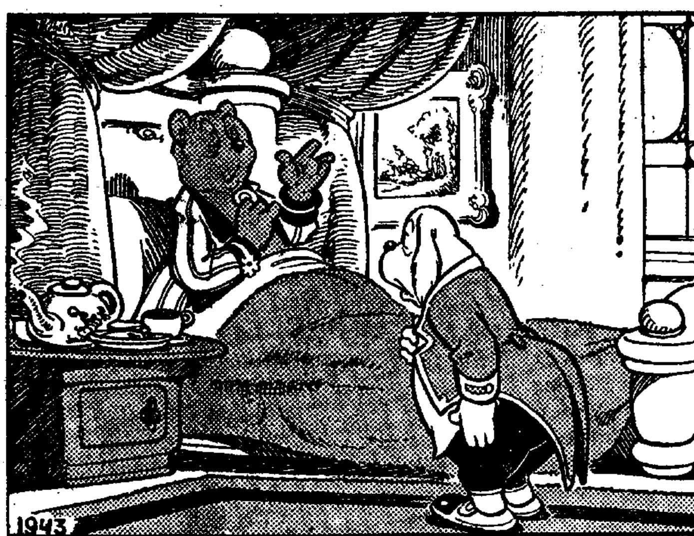
Slecht werk in een aantal ijzer- en staalfabrieken heeft een vertraging van het werk in een aantal machinefabrieken veroorzaakt, zoals het werk van landbouwmachines, schrijft „Izvestia".

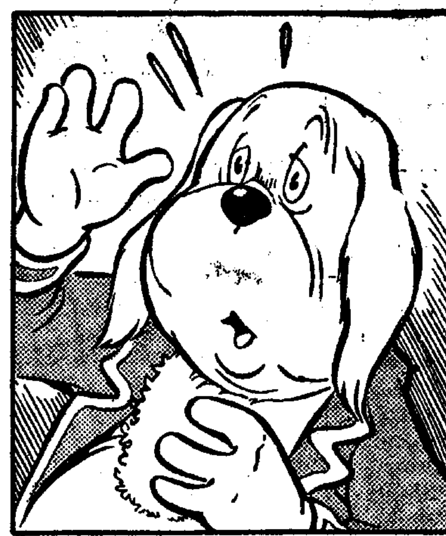
„Prawda" zegt, dat het productieplan van het vorige jaar voor ijzer, staal, gewalst metaal niet voltooid is en dat ook thans in vele fabrieken nog slecht gewerkt wordt. Het vraagstuk van slechte kwaliteit en hoge productiekosten is nog steeds niet opgelost. Veel productie is verloren gegaan door gebrekkige goederen en het ontbreken van reparatie-faciliteiten.

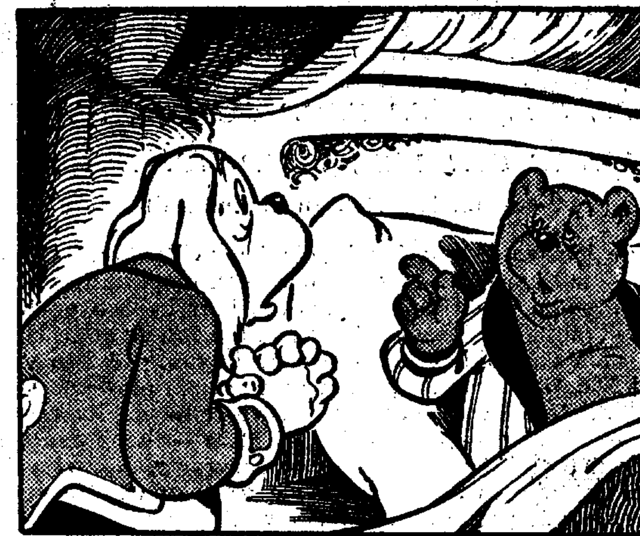
Colombo. — De premier van Ceylon, Kotelawala, heeft Eden meegedeeld, dat de publieke opinie in de Colombolanden (Birma, Ceylon, Pakistan, India en Indonesië) zich verzet tegen een Zuidoostaziatisch pact.

Tom Poes en het kunsthars-hart

1843

1943. — Joost trok enkele zeer diepe rimpels en dacht enige tijd na.

„U wilt dus, dat ik voor U denk, heer Olivier?" vroeg hij tenslotte.

„Dat zei ik, ja!" beaamde heer Bommel.

„En dat tegen dubbel salaris?" drong de trouwe knecht aan.

„Ja!" zei heer Ollie kort. „Je kunt het doen en je kunt het laten. Maar als je er geen zin in hebt, kun je gaan. Hersens zijn tenslotte overal te koop — dus graag of niet!"

„Ik neem het aan!" zei Joost. „Wat wilt U dat ik eerst doe, heer Olivier?"

„Ik wil", zei heer Bommel, „dat je uitvindt, wat ik wil! Dat wil ik!" Joost verviel tot gepeins.

„U wil macht en aanzien!' zei hij na enig dubben.

„Juist!" beaamde heer Ollie. Heel scherp! Maar he krijg ik dat?"

„Dat is niet zo moeilijk", hernam de verstandige knecht. „U moet alles opkopen, als ik zo mag uitdrukken. Alles en iedereen kopen. Aandelen op de markt gooien, laten kelderen en dan alles kopen, als ik zo vrij mag zijn! Daarbij moet U allerlei hooggeplaatste figuren omkopen. Ambtenaren en directie Ideen van grote ondernemingen. En ook redacteuren van grote kranten, als U mij toestaat. Die natuurlijk ook."

„Heer Bommel draaide zich verveeld op zijn sponde.

„Goed, goed!" zei hij ongeduldig. „Doe dat dan! Verveel me niet met de bijzonderheden! Doe maar!"

Doch nu betrok Joost's gelaat. Het was duidelijk, dat de brave bediende zich bezwaard gevoelde. Hij wrong zich de handen en zuchtte diep.

„Maar Heer Olivier!" stamelde hij. „Dat kunt U toch niet menen! Denk toch aan al die ongelukkige ondernemens. Denk toch aan de gewetens van de ambtenaren, met Uw welnemen! U zult iedereen ongelukkig maken!"

„Zeur niet!" zei heer Bommel koud. „Doe!"

AMPER BEKOMEN VAN GENEEFSE VERMOEIENISSEN:

MENDÈS-FRANCE begint nu aan Frankrijks economisch herstel

Ambitieus plan binnenkort in de Nationale Vergadering

(Van onze Parijse correspondent)

Met een voor de Franse politieke verhoudingen ongekende voortvarendheid zet de regering Mendès-France zich aan het werk om, nu de eerste taak beëindigd is, aan de verwezenlijking te beginnen van het tweede programmapunt: het economische herstel. Een groep van negen deskundigen heeft Mendès-France na vijf weken arbeid een plan voorgelegd, dat reeds in de Ministerraad werd besproken en dat waarschijnlijk binnenkort in de Nationale Vergadering gebracht zal worden. Het plan zal vrij beperkt van omvang zijn, daar het in de bedoeling van Mendès-France ligt slechts één tekst voor te leggen aan de Kamer, waarin verzocht wordt de regering volmachten te verschaffen. In een programmarede zal de eerste minister een soort memorie van toelichting geven, waarin de gestelde doelen en de daartoe beoogde middelen van dit wetsontwerp worden uiteengezet.

Alsnog steun van de socialisten?

De politieke omstandigheden die dit wetsontwerp begeleiden zijn in hoge mate belangrijk voor de verdere ontwikkeling van het Franse politieke leven. Het ligt voor de hand dat bij een groot deel van de Kamer in het bijzonder bij de rechter vleugel sterke reserves bestaan tegen het systeem van regeren bij volmachten. Teneinde deze terughoudendheid aan de rechterzijde te compenseren heeft Mendès France een uitvoerig gesprek gehad met de leider van de socialisten Guy Mollet. In dit gesprek heeft Mendès France blijkbaar getracht met verwijzing naar zijn vooruitstrevend sociaal en economisch programma alsnog de medewerking in de regering te verkrijgen van de socialisten.

Dit gesprek schijnt als men af mag gaan op de verklaring van Guy Mollet tot een zekere overeenstemming gevoerd te hebben. Althans Guy Mollet heeft verklaard: „Als men in de loop van gesprekken zoals ik dezer dagen gehad heb tot overeenstemming komt over het geheel van de vraagstukken, kan de deelname geen voorwerp van discussie meer zijn en zou een snel bijeengeroepen Nationale Raad de opneming van de socialisten in het Kabinet kunnen goedkeuren".

De ontwikkeling in deze zin is uiterst belangrijk, dat Mendès France hiermede de anticlericale signatuur van zijn Kabinet versterkt en er zo via een omweg in slagen kan de nieuwe linkse meerderheid, die hij vorig jaar al gewild heeft, alsnog tot stand te brengen. Wellicht zal hij daarvoor wat Gaullistische steun moeten opgeven, maar deze weegt niet op tegen de zwaardere steun van de socialisten en zeker niet tegen het perspectief dat wellicht ook de M.R.P. met een andere omweg nog bekeerd zou kunnen worden.

Deze andere omweg zou dan de Europese moeten zijn en het zou wel eens kunnen zijn dat Mendès France zeer spoedig deze omweg zal moeten bewandelen wil de Europese Defensie Gemeenschap geen struikelblok voor zijn bestaan vormen. Zo zou etappegewijs de nieuwe meerderheid, die zich republikeins, sociaal vooruitstrevend en zelfs Europees noemt, onder Mendès France tot stand kunnen komen. Deze ontwikkeling kan bovendien het grote voordeel hebben dat inzake Noordafrikaanse politiek een grotere samenhang van opvattingen in het Kabinet zou optreden dan thans het geval is.

Het is interessant even stil te staan bij de grote lijnen van het plan tot economisch herstel van Mendès France. Verwezenlijking van dit plan wordt thans acuut omdat tot nu toe het tekort van de Franse handelsbalans werd aangevuld met Amerikaanse dollar-hulp, die voor een groot gedeelte voor Indo-China werd gegeven. Doch deze zal nu langzamerhand niet meer toevloeien. De productie zal dus thans gericht moeten worden op het snel in evenwicht brengen van de handelsbalans. Enerzijds zal de export moeten worden bevorderd, anderzijds de invoer beperkt.

Deze algemene gedragslijn denkt Mendès France uit te kunnen voeren door een beroep te doen op de gezondmaking van de handel door middel van concurrentie. Deze concurrentie echter kan Frankrijk pas doorstaan als de inwendige economische structuur wordt hervormd. Dit houdt in dat Frankrijk zijn activiteit zal moeten ombuigen naar de meest productieve sectoren zoals deze in het tweede Franse plan tot modernisatie zijn omschreven. Sluiting van sommige bedrijven en werkloosheid zullen daarvan het gevolg zijn. Doch daarvoor bestaat het plan van minister Edgar Faure om een wederaanpassingsfonds op te richten zowel voor de omschakeling van de industrie als wel voor herscholing en overplaatsing van arbeidskrachten.

Een tweede groot plan van Mendès France schijnt te zijn de gesalarieerden financieel te betrekken in de verhoging van de productiviteit. Met het oog hierop maken de boulevardbladen, trouw propaganda bedrijvend voor de regering Mendès France, de arbeiders reeds lekker door salarisverhoging in het vooruitzicht te stellen. Van de andere kant heeft Mendès France gisteren reeds besprekingen gevoerd met delegaties van de vakorganisaties.

Het nieuwe regeringsplan is groots en ambitieus. Voorzover het er thans uitziet heeft het de verdienste te erkennen welke de zwakke plekken van het Franse economische leven zijn en de stellig nog grotere verdienste te erkennen dat verbetering van het economische leven niet slechts met statistieken, cijfers en decreten wordt bewerkt, maar afhankelijk is van de arbeidslust van mensen. Het nieuwe plan is in dit opzicht niet slechts een hoopgevend stuk werk voor de abstracte economie maar ook voor de concrete mensen die ermee werken.

Electronica in het dagelijkse leven

Ultrasonische golven bij de leerlooierij

Dezer dagen komen in Oxford 500 geleerden bijeen, die zich gespecialiseerd hebben in de studie van de electronica. Zij zullen daar bijzonderheden vernemen over een aantal nieuwe vindingen, zoals het gebruik van ultrasonische golven (geluidsgolven, die voor het menselijk oor niet hoorbaar zijn) om leder sneller te looien en te verven, grijparmen met electronische „spieren", machines voor het wegen van vee, die automatisch het juiste gewicht op de romp van het dier stempelen.

Vernuftige instrumenten, die tot dusver slechts bij het atoomonderzoek werden gebruikt, zullen nu in tabaksfabrieken de waarborg leveren dat alle sigaretten dezelfde vorm en hetzelfde gewicht krijgen. Een bakkerij in Londen, die beboet is wegens het verkopen van broden, die niet zwaar genoeg zijn, heeft zich een electronisch weegtoestel aangeschaft.

Perzie treedt nieuw tijdperk binnen

Washington. — De gehele niet-communistische wereld — aldus minister Dulles naar aanleiding van het bereikte accoord over het Perzische oliegeschil — is gebaat bij de overeenkomst om de productie van de Perzische olie te hervatten. Dulles voorspelde, dat Perzië binnen enkele jaren opnieuw zijn plaats zal innemen als een van de grootste olieproducerende landen ter wereld. De overeenkomst, aldus Dulles, „luidt voor Perzië een nieuw tijdperk in — een tijdperk van veel hoop en welvaart".

Wordt Hainan 25 jaar Russisch

Peking. — Volgens het nationalistisch-Chinese nieuwsbureau Chinatone zou de communistische regering in Peking het strategische eiland Hainan voor 25 jaar afstaan aan de Sovjet-Unie in ruil voor 30 oorlogsschepen en ongeveer 400 moderne Mig-straaljagers. Het accoord zou bereikt zijn na langdurige onderhandelingen tussen de twee landen.

Toestellen van de nationalistisch-Chinese luchtmacht op Formosa zijn gisteren voor de vijfde maal in tien dagen boven het kustgebied van de communistische provincie Foekien verschenen voor het afwerpen van pamfletten. Zij werden niet beschoten door communistische jachtvliegtuigen of luchtdoelartillerie.

De Poolse regering heeft bij de Verenigde Staten geprotesteerd tegen „de aanval door Amerikaanse vliegtuigen op twee Poolse schepen in de wateren van Hainan". Deze aanval zou vorige week Maandag zijn uitgevoerd.

Indonesische rubber naar China?

Djakarta. — Volgens betrouwbare zegslieden zal spoedig een Pools schip, de „Pulaski", met 6000 ton Indonesische rubber, aangekocht door een maatschappij die is gevestigd in de Chinese volksrepubliek, uit Djakarta vertrekken. De bestemming van het schip is nog niet bekend.

Indien de voorraad rubber rechtstreeks naar China gaat zal dat neerkomen op een schending van het embargo op verscheping van rubber naar de Chinese volksrepubliek dat de V.N. afkondigden nadat dat land was gaan deelnemen aan de strijd in Korea.

In dat geval zou President Eisenhower kunnen besluiten tot intrekking van hulp aan Indonesië. De Indonesische regering heeft een exportvergunning voor de 6000 ton rubber verstrekt.

Bagdad. — Senator Noeri heeft een nieuwe regering in Irak gevormd. Zeven van de zestien ministers behoren tot de partij van Noeri, de Constitutionele Unie. De andere zijn onafhankelijken, waarvan een deel de steun van de socialistische Oemma-partij geniet. De regering besloot onmiddellijk tot de ontbinding van het op 9 Juni gekozen Huis van Afgevaardigden, omdat zij raadpleging van de publieke opinie noodzakelijk acht met het oog op „belangrijke problemen". Van bevoegde zijde zei men, dat een dezer problemen was het Brits-Iraakse verdrag dat in 1956 afloopt.

WERELDNIEUWS

Lissabon. — Bij de strijd om Silvassa, de hoofdplaats van de enclave Nagar Haveli, zouden reeds honderden personen zijn gedood of gewond. aldus meldt een bericht van Portugese zijde uit Goa. De strijd duurt nog steeds voort.

Whiteburg. — Bij Whiteburg in de Amerikaanse staat Kentucky is een autobus in een ravijn gestort en uitgebrand elf inzittenden, onder wie zeven kinderen, kwamen om het leven.

Pekin. — Bij de uitgebroken brand in de whisky-distilleerderij te Pekin in de staat Illinois werd één persoon gedood; zeven worden vermist en tenminste dertig gewond. De ontploffing in de fabriek was op meer dan 100 km zichtbaar. Reeds zijn 110.000 vaten whisky verbrand.

Karatsji. — Een Italiaanse expeditie is erin geslaagd de top van de 8.610 meter hoge Godwin Austin in de Himalaya's te beklimmen. De top is op een na de hoogste in de wereld en was nog niet bereikt.

Guatemala. — Honderd vrouwen en kinderen, die tijdens de burgeroorlog in Guatemala naar buitenlandse ambassades vluchtten, zullen in de loop van de komende week passen krijgen om het land te verlaten. In totaal verblijven meer dan 750 vluchtelingen op ambassades in de stad Guatemala.

Keulen. — De Westduitse minister van binnenlandse zaken, Schroeder, heeft dr Hans Jess geinstalleerd tot hoofd van de Westduitse dienst voor de bescherming van de grondwet als opvolger van dr John.

New Delhi. — In officiële Franse kringen te New Delhi sprak men de niet-bevestigde berichten van de Indische persvereniging tegen, volgens welke de Franse ambtenaren de twee resterende Franse gebieden in India, Pondicherry en Karikal, op 14 Augustus is de Indiase onafhankelijkheidsdag.

Rangoen. — Ongeveer 200 communisten en Karens hebben de Birmaanse stad Syriam aangevallen. De opstandelingen bestormden het politiebureau, bevrijdden tien gevangenen en plunderden de gemeentekas.

In het zand van MARS

door ARTHUR C. CLARKE

(Vert. door F. van Oldenburg Ermke)

19

„Wat gebeurt er nu verder met die transport-raket?" vroeg Gibson aan kapitein Norden, die eveneens was komen kijken, hoe de zaken stonden.

„We zullen de aandrijvings- en contrôle-apparatuur aan boord nemen en het karkas in het wereldruim achtergelaten. Het zou de moeite en de brandstof niet waard zijn om het helemaal mee naar Mars te slepen. Dus totdat we weer in versnelling gaan, zullen we een eigen klein maantje hebben."

„Zoals de hond in Jules Verne's verhaal."

„Wat? Uit Van de Aarde naar de Maan? Dat heb ik nooit gelezen. Tenminste. ik heb het eens geprobeerd, maar vond het de moeite niet waard. Dat is het ongeluk met al die oude verhalen. Niets is deder en ziellozer dan de fantasieën van gisteren — en Verne behoort tot eergisteren."

Gibson voelde zich geroepen om zijn schrijversambacht te verdedigen.

„Dus u bent van mening, dat wetenschappelijke fantasieën geen enkele blijvende waarde kunnen bezitten?"

„Neen. Soms hebben ze misschien een sociale waarde bij hun verschijning, maar voor een volgende generatie zullen ze altijd vreemd, zonderling en ouderwets aandoen. Kijk maar eens — om een voorbeeld te noemen —, wat er gebeurde met de fantasieën over het interplanetair verkeer".

„Ga uw gang. Spaar me maar niet."

Norden werd nu duidelijk door zijn onderwerp meegesleept, hetgeen Gibson geenszins verraste. Als een van zijn reisgenoten zich plotseling aan hem geopenbaard had als een deskundige op het gebied van herbebossing, Sanskriet of bimetalisme, zou Gibson dit nu als de gewoonste zaak ter wereld hebben beschouwd. In ieder geval wist hij, dat de romanlitteratuur met wetenschappelijke inslag zeer populair was onder beroepsastronauten — en soms ook door hen als zeer humoristisch werd beschouwd.

„Uitstekend," zei Norden. „Laten we nu dus eens zien, wat er op dat gebied gebeurd is. Tot 1960 — of misschien wel tot 1970 — schreef men nog steeds verhalen over de eerste reis naar de maan. Die verhalen zijn nu alle volkomen onleesbaar. Toen de maan bereikt was, kon men gedurende enkele jaren volkomen veilig over Mars en Venus schrijven. Nu zijn die verhalen ook al weer zo dood als een pier. Niemand leest ze nog, tenzij om er eens hartelijk mee te lachen. Ik veronderstel, dat de buitenplaneten een goede geldbelegging zullen blijken voor een volgende generatie van schrijvers, maar met de interplanetaire romans, welke onze grootvaders gekend hebben, was het tegen 1980 gedaan."

„Maar het onderwerp van het wereldruimreizen is nog even populair als altijd."

„Ja, maar het is niet langer wetenschappelijk fantastisch of fantastisch wetenschappelijk. Het beperkt zich louter tot de feiten — het soort werk, dat je nu naar de aarde terugseint — of het is pure fantasie. De verhalen trekken zich geheel uit het zonnestelsel terug en kunnen dus evengoed sprookjes heten. En dat zijn de meeste dan ook."

Norden had heel ernstig gesproken, maar er was een ondeugende flikkering in zijn ogen.

„Ik moet u op twee punten ongelijk geven", zei Gibson. „In de eerste plaats zijn er nog mensen — massa's mensen —, die de verzinsels van Wells lezen, hoewel die al een eeuw oud zijn. En om van het sublieme op het redicule over te gaan, ze lezen ook nog mijn vroegere verhalen, zoals Het Stof van Mars, hoewel die ingehaald zijn door de feiten en bij die feiten een heel eind achterop geraakt zijn."

„Wells schreef litteratuur," antwoordde Norden, „maar zelfs dit feit buiten beschouwing latend geloof ik, dat ik mijn stelling bewijzen kan. Welke van zijn verhalen zijn het meest populair? Wel, zijn gewone romans als Kipps en Mr. Polly. Wanneer zijn fantasieën nog gelezen worden, is het ondanks zijn hopeloos uit de tijd geraakte profetieën, niet dank zij die fantasieën. Alleen The Time Machine is nog in zijn geheel populair, eenvoudig omdat die roman zover in de toekomst gesitueerd is, dat hij nog niet verouderd kan worden genoemd — èn omdat het een van Well's beste boeken is.

Het bleef even stil. Gibson vroeg zich af, of Norden nu op zijn tweede punt zou komen. Eindelijk zei de kapitein:

„Wanneer schreef u Het Stof van Mars?"

Gibson rekende snel uit zijn hoofd na.

„In 73 of '74."

„Ik wist niet, dat het zolang geleden was. Maar het helpt het verschijnsel verklaren, want het interplanetair reizen was toen pas begonnen en iedereen kende het van horen zeggen. U was al begonnen met naam te maken als schrijver van normale romans, en Het Stof van Mars kwam mooi op tijd om in de groeiende populariteit van het onderwerp te delen."

„Dat verklaart alleen, waarom het boek toen zo goed verkocht werd, maar is geen antwoord op mijn tweede tegenwerping. Het is nog steeds zeer populair, en ik geloof, dat de kolonie op Mars er verschillende exemplaren van gekocht heeft, ondanks het feit, dat het een Mars beschrijft, dat enkel in mijn verbeelding bestond."

„Ik schrijf dat toe aan de gewetenloze reclame van uw uitgever. de zorg welke u eraan besteedde om in de aandacht van het grote publiek te blijven, en — maar dat is slechts een veronderstelling — het feit, dat het 't beste was, dat u ooit schreef. Bovendien, zoals Mac zou zeggen, wist het de Zeitgeist van de zeventiger jaren te treffen en dat geeft er nu de waarde van een curiositeit, van een lief souvenir aan"

„Hmmmm," zei Gibson, terwijl hij er eens over nadacht. Hij zweeg een ogenblik en toen plooide zijn gezicht zich tot een glimlach en begon hij hardop te lachen.

„Wel, laat me ook eens lachen. Wat is er zo grappig?"

„Ons gesprek van zo even. Ik vroeg me juist af, wat H. G. Wells gedacht zou hebben, als hij geweten had, dat er op zekere dag een paar kerels een boom over zijn romans zouden opzetten halverwege de aarde en Mars."

„Nu moet u niet overdrijven," grinnikte Norden. „We hebben tot dusver nog slechts een derde van de weg afgelegd."

(Wordt vervolgd).